

CultuurSchakel

A close-up photograph of a person's hand and forearm. The hand is raised, with the index finger pointing upwards. Two watches are worn on the wrist: a black watch with a colorful, abstract face and a green watch with a green face and black numbers. The background is a vibrant, out-of-focus collage of various colors, including blue, green, yellow, orange, and pink. The overall composition is artistic and colorful.

**Jaarverslag
2016**

Voorwoord

De eerste beleidsperiode van CultuurSchakel zit erop. Hoewel CultuurSchakel pas medio 2013 is gestart en als beginnende organisatie vanzelfsprekend nog niet direct op volle toeren draaide, mogen we trots zijn op wat we in deze 3,5 jaar hebben bereikt.

De door ons in 2016 afgenomen cultuurscans en de enorme toename aan culturele activiteiten op de scholen vertellen ons dat het cultuuronderwijs op de Haagse scholen zich goed ontwikkelt. De contacten en resultaten binnen het amateurkunstveld laten zien dat we steeds meer een spin in het web zijn. Het project Cultuuronderwijs op zijn Haags zit in zijn laatste fase en wordt zichtbaar op de website en op de scholen. Het Subsidieloket heeft een succesvolle herziening van de subsidieregeling gerealiseerd.

Ook qua interne organisatie heeft CultuurSchakel haar draai gevonden en vindt er steeds meer kruisbestuiving plaats tussen de afdelingen. Financieel hebben we de zaken goed onder controle en hebben we een nodige reserve kunnen opbouwen.

Ons beleidsplan voor 2017-2020 is positief ontvangen door de gemeente Den Haag en ook de aanvraag voor de tweede fase van Cultuuronderwijs op zijn Haags is door het Fonds voor Cultuurparticipatie gehonoreerd. Dat betekent dat we de komende vier jaar een stabiele financiële basis hebben om ons werk voort te zetten.

Deze successen zijn bereikt door de persoonlijke inzet van al onze medewerkers die met passie en energie eraan werken Den Haag te inspireren met cultuur. We verheugen ons op de volgende vier jaar!

Marijn Cornelis
Directeur-bestuurder

Inhoud

1.	Inleiding	4
2.	Expertisecentrum Cultuuronderwijs	6
3.	Resultaten Cultuuronderwijs op zijn Haags	12
4.	Resultaten Servicecentrum Cultuurparticipatie	19
5.	Subsidieloket	26
6.	Resultaten Marketing & Communicatie	30
7.	Personele en interne zaken	34
8.	Raad van Toezicht	39
9.	Medewerkers	43
10.	Begroting	45

Hoofdstuk 1

Inleiding

1.1 Doelstellingen CultuurSchakel

CultuurSchakel draagt bij aan de doelstellingen van het cultuurbeleid van de gemeente Den Haag en is actief binnen de werkvelden cultuuronderwijs onder schooltijd en cultuurparticipatie in de vrije tijd. De organisatie van CultuurSchakel bestaat uit vier pijlers:

- Expertisecentrum Cultuuronderwijs
- Cultuuronderwijs op zijn Haags
- Servicecentrum Cultuurparticipatie
- Subsidieloket

Via het Expertisecentrum Cultuuronderwijs en Cultuuronderwijs op zijn Haags, verder afgekort als COH, zet CultuurSchakel zich in voor cultuuronderwijs met kwaliteit voor alle Haagse scholen. Het Servicecentrum Cultuurparticipatie en het Subsidieloket maken zich sterk voor cultuurparticipatie voor iedere Hagenaar. Hierbij is sprake van een duidelijke relatie en kruisbestuiving. Samen werken we aan een doorstroom van binnenschoolse naar buitenschoolse cultuureducatie en -participatie.

1.2 Over de vier pijlers

Het Expertisecentrum Cultuuronderwijs is de enige onafhankelijke organisatie in Den Haag die scholen en culturele aanbieders helpt om het landelijke en gemeentelijke beleid over cultuuronderwijs vorm te geven. Onze persoonlijke aanpak, waarbij wij alle scholen in Den Haag aan één van onze cultuurcoaches koppelen, zorgt voor een succesvolle en intensieve relatie met de scholen. De cultuurcoaches ondersteunen, adviseren en bemiddelen tussen scholen en passend aanbod en bieden deskundigheidsbevordering.

Na een periode van ruim drie jaar sinds onze oprichting heeft het Expertisecentrum Cultuuronderwijs middels persoonlijke gesprekken op alle 152 basisscholen in Den Haag een cultuurscan uitgevoerd. Hierdoor hebben we een goed inzicht in de voortgang van het cultuuronderwijs van de scholen en het effect van ons werk. De resultaten stemmen ons positief. Daarnaast richtte het Expertisecentrum Cultuuronderwijs zich dit jaar op het uitbreiden van het programma Schoolvoorstellen naar museum- en tentoonstellingsbezoek en ondersteunde het de uitrol van het project COH. De overleg- en samenwerkingspartners van het Expertisecentrum zijn o.a. Haagse culturele aanbieders, scholen, schoolbesturen, PABO's, het Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst (LKCA) en het Fonds voor Cultuurparticipatie (FCP). De resultaten van het Expertisecentrum Cultuuronderwijs beschrijven we in hoofdstuk 2.

Het project Cultuuronderwijs op zijn Haags wordt gefinancierd door het Fonds voor Cultuurparticipatie en de gemeente Den Haag. Het draagt sterk bij aan onze verbindende en ondersteunende rol bij scholen en culturele aanbieders en zorgt voor een verdiepende samenwerking en een denkomslag over cultuuronderwijs. Overleg- en samenwerkingspartners zijn o.a. Haagse culturele aanbieders, scholen, schoolbesturen, het LKCA en het FCP.

Afgelopen jaar deden wij een subsidieaanvraag bij het FCP voor de tweede fase van dit project, voor de periode 2017-2020. Inmiddels weten we dat deze aanvraag is gehonoreerd. In hoofdstuk 3 beschrijven we de resultaten van het project COH en de aanvullende regelingen.

Het Servicecentrum Cultuurparticipatie neemt binnen het amateurkunstveld een onafhankelijke positie in en bouwt dankzij een persoonlijke en stadsdeelgerichte aanpak een breed netwerk op. We stimuleren samenwerkingsinitiatieven en kennisuitwisseling via persoonlijke adviestrajecten en netwerk- en scholingsbijeenkomsten en brengen het veld in beeld via de Culturele Kaart Den Haag en de website van CultuurSchakel. Overleg- en samenwerkingspartners zijn onder andere een klankbordgroep van Haagse amateurkunstenaars en culturele aanbieders, de acht cultuurankers, de Ooievaarspas, Fonds 1818, het LKCA, welzijns- en zorgorganisaties en bewonersorganisaties. De resultaten van het Servicecentrum Cultuurparticipatie komen aan bod in hoofdstuk 4.

Het Subsidieloket heeft een unieke positie voor de Haagse amateurkunst door uitvoering van de Haagse Regeling Amateurkunst, bestaande uit basis-, uitvoerings- en projectsubsidie. Overleg- en samenwerkingspartners zijn de gemeente Den Haag, een klankbordgroep van Haagse amateurkunstenaars en de beoordelingscommissie voor projectsubsidie. Landelijk spiegelen wij ons aan gelijksoortige organisaties en wisselen we kennis uit. De resultaten van het Subsidieloket beschrijven we in hoofdstuk 5.

Hoofdstuk 2

Resultaten

Expertisecentrum
Cultuuronderwijs

2.1 Inleiding

Het Expertisecentrum Cultuuronderwijs bestond in 2016 uit tien cultuurcoaches (in totaal 7,4 fte), één planningscoördinator (1 fte), één projectondersteuner (0,22 fte) en één hoofd (1 fte), in totaal 9,6 fte. De cultuurcoaches zijn verdeeld over acht stadsdelen en werken tevens stadsbreed vanuit een kunstdiscipline. Cultuurcoaches hebben hiernaast hun eigen specialismen en specifieke taken, bijvoorbeeld voor COH, voor speciaal onderwijs, als trainer voor de ICC-cursus, als organisator van de Haagse Cultuuronderwijs Dag of Uit met CultuurSchakel. De planningscoördinator voert alle werkzaamheden uit wat betreft het plannen van en inschrijven voor het cultuurbezoek uit de schoolbrochure. De projectondersteuner werkt voor de Haagse Cultuuronderwijs Dag.

De speerpunten van het Expertisecentrum Cultuuronderwijs in 2016 waren het afnemen van de cultuurscan op alle scholen, het uitbreiden van het programma Schoolvoorstellingen naar museum- en tentoonstellingsbezoek, het bouwen en implementeren van het inschrijf- en planningssysteem Planned Culture en ondersteuning bij de uitrol van het project COH.

2.2 Activiteiten en resultaten 2016

Cultuurscan

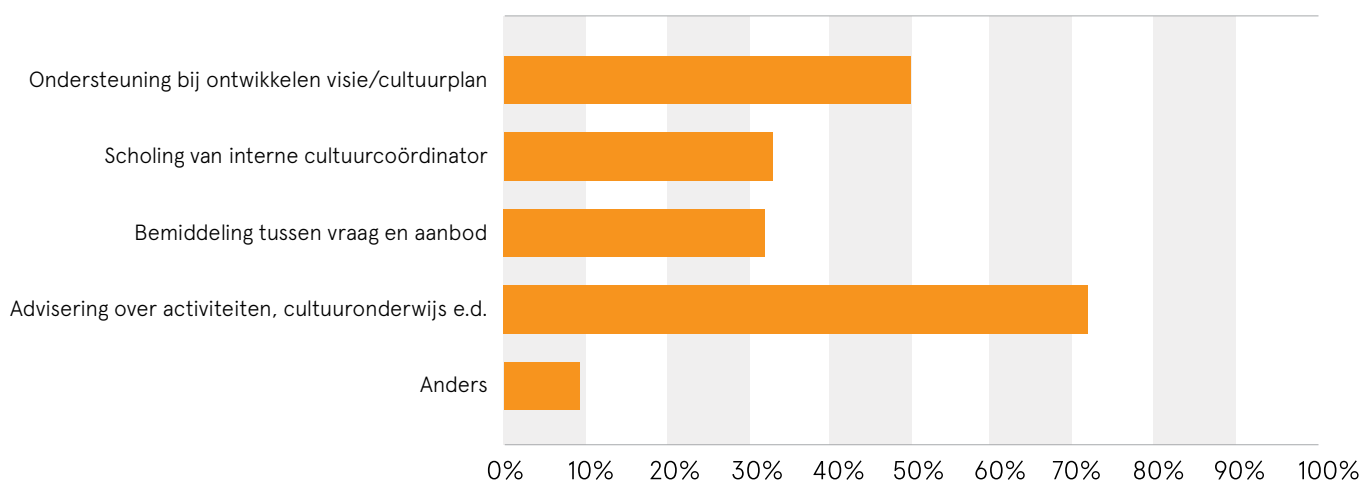
Na de oprichting van CultuurSchakel voerden de cultuurcoaches in het schooljaar 2013/2014 met 126

scholen voor primair onderwijs een gesprek over cultuuronderwijs op de school. Tijdens dit gesprek werd een cultuurscan ingevuld met vragen over de toenmalige situatie en de ambities voor de komende jaren. Afgelopen jaar namen de cultuurcoaches de cultuurscan weer af, dit keer bij 152 scholen voor primair onderwijs (95%). Zo kregen we een goed beeld van de ontwikkeling van hun cultuuronderwijs

Bureau ART verwerkte de gegevens uit de cultuurscans, net als drie jaar geleden, tot een rapportage. Deze rapportage bevat geanonimiseerde informatie over het totaal van de scholen, op basis waarvan wij desgewenst de activiteiten van CultuurSchakel voor de scholen kunnen bijstellen. Ook kunnen andere partners (gemeente, stadsdelen, schoolbesturen) de rapportage gebruiken om hun beleid af te stemmen op de wensen van de scholen.

Bureau ART maakte tevens rapportages per stadsdeel (openbaar, te gebruiken door onder andere de cultuurankers), per school (vertrouwelijk, alleen voor de school) en per schoolbestuur (ook vertrouwelijk). Deze rapportages vormen een aanknopingspunt voor gesprekken met de afzonderlijke schoolbesturen over de voortgang van het cultuuronderwijs op hun scholen. De uitgebreide resultaten van de cultuurscans deelden we vanzelfsprekend met de gemeente.

De resultaten stemmen ons positief. Het aantal scholen dat over een cultuurplan zegt te beschikken, groeide van 19% in 2013/2014 naar 45% nu. Bij nog eens 15% van de scholen is het cultuurplan in

Figuur 1: Ondersteuningsgebieden scholen door CultuurSchakel in 2016

ontwikkeling. Het aantal scholen met een Cultuurcoördinator (ICC'er) steeg van 45% naar 63% en het aantal gecertificeerde ICC'ers steeg van 40% naar 60%. Ruim driekwart (78%) van de scholen kreeg de afgelopen jaren ondersteuning van CultuurSchakel, waarbij 87% aangaf hier baat bij te hebben gehad. Figuur 1 laat zien op welke gebieden CultuurSchakel de scholen afgelopen jaar ondersteunde.

Schoolvoorstellingen & bezoek aan musea en tentoonstellingslocaties

Afgelopen jaren coördineerde en faciliteerde CultuurSchakel alle schoolvoorstellingen die culturele instellingen aanbieden aan het onderwijs in Den Haag. Met ingang van schooljaar 2016-2017 werd dit uitgebreid met bezoeken aan musea en tentoonstellingslocaties. Bovendien koppelden de aanbieders vanaf afgelopen schooljaar hun aanbod aan de leerlijnen van COH. CultuurSchakel bundelde al het aanbod, net als voorgaande jaren, in een brochure die is verspreid onder alle Haagse basisscholen. De deelname van scholen aan culturele activiteiten uit de brochure was boven verwachting. 150 schoollocaties vroegen activiteiten aan voor hun leerlingen. Dit betekent dat praktisch alle scholen hebben ingeschreven. Veel scholen kozen voor hun leerlingen zelfs meerdere activiteiten uit. Het totaal afgenomen activiteiten steeg met ruim 220% naar 88.825

(zie figuur 2). Deze stijging heeft te maken met het grotere aanbod, maar ook met de nieuwe subsidie-regeling van de gemeente Den Haag: vanaf schooljaar 2016-2017 ontvangen scholen een bedrag van maximaal € 11,50 per leerling aan subsidie wanneer zij aanbod uit de brochure afnemen. Om culturele bezoeken te stimuleren, vroeg CultuurSchakel ook voor schooljaar 2016-2017 succesvol subsidie aan voor het busvervoer bij Fonds 1818 en een aantal andere fondsen. Het totaal aantal leerlingen dat hiervan gebruikmaakte steeg sterk, van 13.807 naar 32.512.

Planned Culture

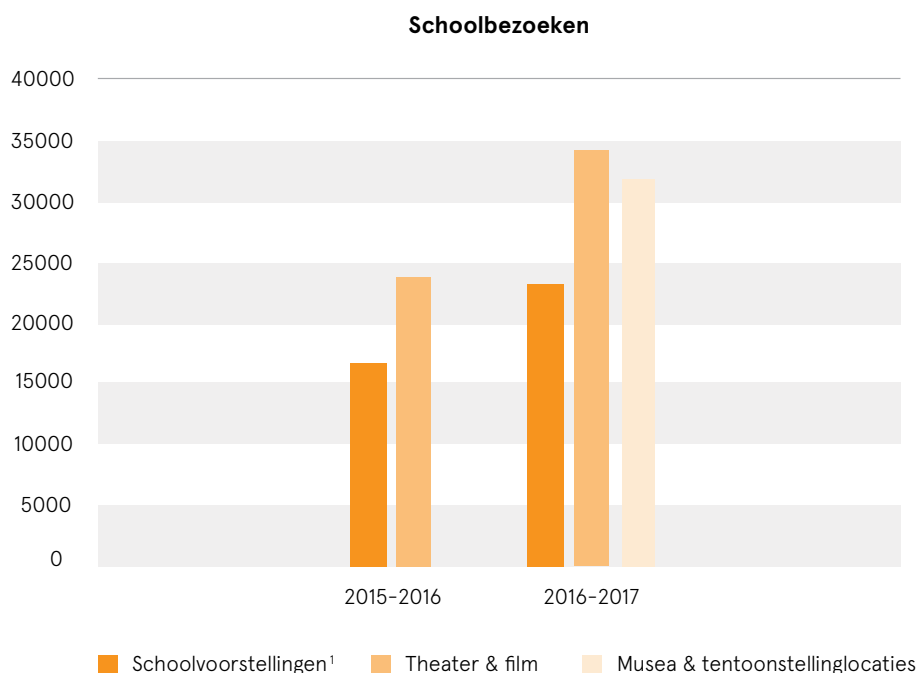
Om dit alles te realiseren ontwikkelde CultuurSchakel een online inschrijf- en planningssysteem: Planned Culture. Hiermee is er een centraal punt waar de scholen zich online inschrijven voor activiteiten uit de brochure. CultuurSchakel betrok alle deelnemende aanbieders actief bij het gehele proces door middel van informatievoorziening, ondersteuning, werkbijeenkomsten en de keuze om zelf in Planned Culture te werken of dit door CultuurSchakel te laten organiseren. De scholen werden ondersteund door de cultuurcoaches en/of de planningsscoördinator bij de selectie en het inschrijfproces.

Schooljaar	2015 - 2016 ¹	2016 - 2017 ¹
Voorstellingen in de school	16.924	22.668
Voorstellingen in de theaters	23.368	34.113
Museum- en tentoonstellingsbezoek		32.044
Totaal aantal afgenomen activiteiten	40.292	88.825

¹ In 2015-2016 primair en voortgezet onderwijs, alleen Schoolvoorstellingen. In 2016-2017 alleen primair onderwijs, uitbreiding naar museumbezoek.

Figuur 2: aantal afgenomen activiteiten 2016-2017 vergeleken met 2015-2016

In onderstaande figuur is de verdeling van de schoolbezoeken naar categorieën te zien voor de afgelopen twee schooljaren.

Figuur 3: aantal schoolbezoeken verdeeld naar categorieën voor de afgelopen twee schooljaren

¹ 'Schoolvoorstellingen' zijn de voorstellingen die op de school zelf uitgevoerd worden

Scholing, inspiratie en netwerken

ICC-cursus

De cursus voor Interne Cultuurcoördinator 2015/2016 sloten we in maart 2016 af met de uitreiking van het landelijk certificaat aan 23 leerkrachten van 20 scholen. Dit betekent dat 20 nieuwe scholen een actueel cultuurplan hebben. De ICC-cursus is geregistreerd bij het Lerarenregister. In schooljaar 2016/2017 ging de cursus in september van start met eveneens 23 cursisten, dit keer van 19 scholen.

Haagse Cultuuronderwijs Dag 2016

De tweede editie van de Haagse Cultuuronderwijs Dag vond plaats op 13 april 2016 in het Kinderboekenmuseum. Ruim 150 deelnemers van basisscholen (62), culturele aanbieders (91), gemeente en overige genodigden bezochten deze dag. Het thema was dit jaar *De kracht van de leerkracht*. De lezingen, sessies en workshops hadden allemaal tot doel deze kracht van de leerkracht te stimuleren. Gedurende de dag werd de derde Haagse Cultuuronderwijs Prijs uitgereikt door de wethouders

Onderwijs en Cultuur: Ingrid van Engelshoven en Joris Wijsmuller.

Extra impuls en Haagse Cultuuronderwijs Prijs CultuurSchakel organiseerde in 2016 de derde editie van *Extra Impuls Cultuuronderwijs*, waaraan maar liefst 44 scholen deelnamen. De scholen ontvingen een bedrag voor een extra activiteit en namen daarmee automatisch deel aan de Haagse Cultuuronderwijs Prijs 2016. Zij konden vanuit hun visie een activiteit kiezen die een extra impuls aan hun cultuuronderwijs gaf en voor de Haagse Cultuuronderwijs Prijs maakten zij een filmpje over het cultuuronderwijs op hun school.

De Extra Impuls werd mogelijk gemaakt door subsidies van de gezamenlijke schoolbesturen en de afdelingen Onderwijs en Cultuur van de gemeente Den Haag. Aangezien de gemeente Den Haag heeft besloten vanaf 2017 te stoppen met de subsidie voor de Extra Impuls Cultuuronderwijs en de Haagse Cultuuronderwijs Prijs was dit het laatste jaar dat CultuurSchakel hieraan uitvoering gaf.

Netwerkbijeenkomsten stadsdelen

In het najaar van 2016 organiseerden de cultuurcoaches in zeven van de acht stadsdelen netwerkbijeenkomsten voor scholen en aanbieders, te weten in Centrum, Loosduinen, Scheveningen, Escamp, Haagse Hout, Segbroek en Leidschenveen/Ypenburg. De bijeenkomst in Laak ging niet door wegens gebrek aan belangstelling. Doel en inhoud van de bijeenkomsten is het inspireren tot samenwerking van scholen onderling en van scholen en aanbieders in het stadsdeel. Daarnaast is er in de bijeenkomsten aandacht voor COH, in de vorm van een presentatie en/of voorbeelden uit de praktijk. In figuur 4 ziet u de deelnemersaantallen.

Uit met CultuurSchakel

CultuurSchakel organiseert in samenwerking met Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden (SCOH), Lucas Onderwijs, De Haagse Scholen en de Haagse Schoolvereniging ter inspiratie een serie cultuurmomenten voor leerkrachten, waarbij zij verschillende kunstinstellingen in de stad bezoeken: *Uit met CultuurSchakel*. Alle cultuurmomenten worden begeleid door een cultuurcoach en een medewerker van de betreffende culturele instelling.

In 2016 organiseerden we dit 29 keer, waarbij in totaal 424 leerkrachten deelnamen. Met ingang

van het schooljaar 2016/2017 boden we *Uit met CultuurSchakel* gecombineerd aan twee schoolbesturen aan, waardoor informele uitwisseling nog meer plaatsvond: Lucas Onderwijs en De Haagse Scholen deden elk tien keer mee, SCOH acht keer, de Haagse Schoolvereniging vijf keer en studenten van pabo InHolland twee keer. In totaal deden negentien culturele instellingen mee aan dit programma.

Pabo Inholland

Wij hebben met pabo Inholland afspraken gemaakt over een aantal nieuwe initiatieven. Twee cultuurcoaches geven vanaf 2017 een gastles aan tweedejaars studenten over cultuuronderwijs, CultuurSchakel en Cultuuronderwijs op zijn Haags. Aansluitend organiseren we een bezoek aan een school waar de studenten cultuuronderwijs in de praktijk kunnen zien, gegeven door de groepsleerkracht. Sinds dit jaar informeren en stimuleren wij vierdejaars studenten hun afstudeeronderzoek te doen binnen het domein van cultuuronderwijs. Daarnaast nemen studenten sinds 2016 deel aan *Uit met CultuurSchakel*. We legden in 2016 een verbinding met NTjong bij de projectweek kunst waarin studenten zelf een voorstelling maken. De uitvoering vindt plaats in 2017.

Aantallen deelnemers	Aantal scholen	Leerkrachten/ Vertegenwoordigers van scholen	Aantal instellingen	Vertegenwoordigers van instellingen
Centrum	15	25	11	16
Escamp ¹	8	10		
Haagse Hout	9	11	5	9
Leidschenveen/ Ypenburg ¹	9	15		
Loosduinen	6	11	5	6
Scheveningen	8	12	8	11
Segbroek	4	5	9	9
Totaal	59	89	38	51

¹ In Leidschenveen/Ypenburg en Escamp is dit jaar de netwerkbijeenkomst alleen voor de scholen georganiseerd.

Figuur 4: bezoekers netwerkbijeenkomsten 2016

Advisering en ondersteuning

Pilot talentontwikkeling gemeente - Masterclass Jong talent

De afdeling Onderwijs van de gemeente subsidieert in het kader van talentontwikkeling de pilot Masterclass Jong Talent. Een selectie van gemotiveerde leerlingen van vier LKP (Leerkansenprofiel) scholen neemt deel aan masterclasses bij culturele instellingen in de disciplines theater, muziek en beeldende kunst. Ook zijn in 2016 in het kader van de pilot door Stg. Masterclass Jong Talent en door het HCO (Adviesbureau voor onderwijs en kindcentra in de regio Den Haag) enkele bijeenkomsten voor deskundigheidsbevordering van LKP-vakleerkrachten georganiseerd. CultuurSchakel heeft zitting in de klankbordgroep van de gemeente die de pilot evalueert, adviseert over de voortgang en levert bijdragen aan de bijeenkomsten deskundigheidsbevordering.

Méér Muziek in de Klas

De landelijke organisatie *Méér Muziek in de Klas* zet zich in om structureel muziekonderwijs te realiseren op alle Nederlandse basisscholen. Het Fonds voor Cultuurparticipatie heeft twee subsidieregelingen in het leven geroepen om dit te ondersteunen: Professionalisering Cultuuronderwijs en Impuls Muziekonderwijs. CultuurSchakel ondersteunde in 2016 Haagse schoolbesturen en directies om deze subsidies aan te vragen. In samenwerking met de drie grote schoolbesturen organiseerde CultuurSchakel hiertoe begin 2016 werkbijeenkomsten waarin de scholen

hun subsidieaanvraag schreven onder begeleiding van door CultuurSchakel ingehuurd experts.

Najaar 2016 werd de regeling Impuls Muziekonderwijs voor de tweede keer uitgevoerd. CultuurSchakel organiseerde daarom in september een informatiebijeenkomst voor 27 directieleden en ICC'ers. Hierna adviseerden de cultuurcoaches 14 scholen over hun subsidieaanvraag.

Muziekwedstrijd

Onderdeel van *Méér Muziek in de Klas* was een muziekwedstrijd voor scholen met uitzendingen op televisie. Elf basisscholen uit Den Haag deden mee aan de voorrondes en drie scholen werden geselecteerd mee te doen aan de audities. De leerkrachten werden door Vliegende Brigades (vakleerkrachten) geholpen hun optreden klaar te maken voor de auditie. CultuurSchakel organiseerde een informatieavond voor de Vliegende Brigadiers en hielp geselecteerde scholen met het vinden van Vliegende Brigadiers.

Voortgezet onderwijs

Omdat het primair onderwijs prioriteit heeft in het beleid van CultuurSchakel, zijn er in 2016 geen nieuwe activiteiten voor het voortgezet onderwijs uitgevoerd. Tot de zomervakantie kon het voortgezet onderwijs nog deelnemen aan het programma 'Schoolvoorstellingen'. In schooljaar 2015/2016 waren er 5.943 inschrijvingen vanuit het voortgezet onderwijs, waarvan 3.021 in 2016.

“Via Uit met CultuurSchakel ben ik naar een dansvoorstelling geweest. Door de uitleg vooraf kwam ik al in de sfeer van de voorstelling. Het maakte mij nieuwsgierig en gaf verdieping aan de dansen die wij vervolgens te zien kregen.”

Ingrid van Lier, coördinator peuterspeelzaal SCOH

Hoofdstuk 3

Resultaten Cultuuronderwijs op zijn Haags

3.1 Inleiding

Voor de ontwikkeling van de acht leerlijnen van COH waren in 2016 acht werkgroepen werkzaam. Zij bestonden elk uit twee groepsleerkrachten van uit twee ontwikkelscholen, een voorzitter uit het culturele veld, soms een assistent voor de voorzitter en kunstenaars als sparringpartners.

Boven de acht werkgroepen stond de ontwerp-groep, bestaande uit vijf leden. Deze ontwerp-groep zorgt ervoor dat alle 128 projecten die gemaakt worden door de werkgroepen een samenhangend geheel worden.

Om al het materiaal geschikt te maken voor gebruik vindt door drie freelancers eindredactie plaats met betrekking tot de projectbeschrijvingen, de inhoudelijke aanscherping van de informatie voor de leerkracht en de filosofische vragen.

Wat betreft de marketing en communicatie beschikt COH over een medewerker die 0,78 fte beschikbaar was. Het projectmanagement bestaat uit een projectleider en project assistent, ieder voor 30 uur (totaal 1,7 fte). Daarnaast kan het team van COH een beroep doen op het secretariaat voor 6 uur per week. Voor de trainingen op reviewscholen en coaching on the job bij ontwikkelscholen is een uitgebreide poule van twaalf freelancers samengesteld.

Speerpunten in 2016 waren het afmaken van zo veel mogelijk leerlijnen en het reviewtraject waarbij scholen het ontwikkelde materiaal testten. Daarnaast werden allerlei middelen ontwikkeld voor de uitrol naar nieuwe scholen. In 2016 koppelden zo'n 80 culturele instellingen voor het eerst hun culturele aanbod aan de COH-leerlijnen. Dit aanbod werd via de schoolbrochure verspreid onder alle Haagse basisscholen en geplaatst op de website. Veel tijd en energie is gestopt in de nieuwe aanvraag bij het FCP. Hiervoor werd input gevraagd bij diverse partners. De aanvraag werd september ingediend en is inmiddels gehonoreerd. De eerste fase van COH is eind 2016 nog niet geheel afgerond. Omdat het project COH niet direct van start heeft kunnen gaan in 2013, is er een uitloop overeengekomen met het FCP.

3.2 Activiteiten en resultaten 2016

Ontwikkeling leerlijnen

In 2016 zijn de acht werkgroepen onder leiding van de ontwerp-groep voortvarend doorgegaan met het schrijven van de acht leerlijnen. De werkgroepen hielden zich bezig met het schrijven van het materiaal, het samenstellen van de projecten, het organiseren van passende culturele activiteiten en de pilots in de verschillende groepen op school. Daarna werd het materiaal ingeleverd bij de ontwerp-groep die het project redigeerde. Daarnaast werd gewerkt aan een document 'Informatie voor de leerkracht'.

Er is een begin gemaakt met de eindredactie van de projecten waar de ontwerp-groep een akkoord op heeft gegeven. De eindredacteur hield zich bezig met de lay-out, schrijfwijze, stijl en verwijzingen naar weblinks en maakte dit alles tot een uniform geheel. Het document 'Informatie voor de leerkracht' werd inhoudelijk aangescherpt en in alle projecten gelijkgetrokken. Daarnaast werden de filosofische vragen door een extern deskundige aangescherpt.

Om de leerlingen mee te nemen in een thema, ontwikkelden we in 2016 een eerste serie thema-filmpjes. Het gaat hierbij om op de leeftijdsgroepen afgestemde animaties die op ludieke wijze aangeven waar de thema's Identiteit, Onze Stad, Utopie en Verhalen over gaan. De stijl van de animaties wordt vervolgens ook ingezet om de projecten op de website beeldender te maken, bijvoorbeeld met illustraties binnen de projecten.

Eind 2016 waren de werkgroepen Beeldende kunst, Literatuur en Theater klaar met het schrijven van de projecten van alle vier de thema's. Mediacultuur, Interdisciplinair, Cultureel Erfgoed en Muziek worden in het eerste kwartaal van 2017 afgerond, waarbij het meeste materiaal al in 2016 getest is door de ontwikkelscholen.

Kunstenaar in de klas

Bij alle 150 projecten past een Kunstenaar in de klas. Het gaat hierbij om een maker die een kijkje geeft in zijn of haar beroepspraktijk. Hiervoor bedachten wij medio 2016 een eerste organisatievorm, die momenteel wordt uitgetest. Wij

hebben in eerste instantie 29 culturele partners uit de stad uitgenodigd hieraan mee te werken. Op basis van door ons geschreven inhoudelijke profielen geven de culturele partners aan of zij een kunstenaar kunnen leveren. Dit maakt dat er bij elk project een organisatie met contactpersonen staat vermeld die de school zelf kan benaderen. De culturele organisatie zorgt dan voor de bemiddeling tussen de school en de kunstenaar. Van de kunstenaar of maker wordt verwacht dat deze zich verdiept in het project waar de leerlingen mee bezig zijn en met zijn of haar presentatie hierop aansluit. In de loop van 2017 evalueren we deze opzet en werkwijze.

Reviewscholen

Projecten die klaar zijn, worden door reviewscholen nog een keer doorlopen. In 2016 hebben in totaal 17 reviewscholen vaak meerdere disciplines en thema's uitgevoerd, wat in totaal 22 reviews opleverde. De reviewscholen kregen een trainer aangeboden voor 18 uur. Deze trainer kon één-op-één aan de slag met groepsleerkrachten, maar ook met een heel schoolteam en maakte de groepsleerkrachten vertrouwd met de betreffende discipline en de werkwijze van COH. Vaak organiseerde de trainer ook de passende culturele activiteit of het onderdeel Kunstenaar in de klas. Iedere review sluiten we af met een evaluatie. Als bij meerdere evaluaties bepaalde opmerkingen over het materiaal terugkomen, wordt dit teruggekoppeld aan de ontwerpgroep om de leerlijnen te verbeteren.

Uitrolmiddelen richting scholen en culturele instellingen

Om COH bekend te maken bij de twee belangrijkste doelgroepen (scholen en culturele aanbieders), voerden we in 2016 de volgende acties uit.

Richting scholen

We ontwikkelden een aantal middelen om onze cultuurcoaches, die per stadsdeel in contact staan met alle basisscholen, te helpen COH onder de aandacht te brengen. In de vernieuwde brochure gaan we in op de visie achter COH, leggen we uit hoe de leerlijnen werken en wat Bureau Scholing van CultuurSchakel kan bieden om het starten met COH te vergemakkelijken.

Daarnaast maakten we verschillende PowerPoints waarmee coaches schooldirecties en teams kunnen informeren. We ontwikkelden een animatiefilmpje waarin COH in een paar minuten wordt uitgelegd. Om alle scholen op gelijke wijze te informeren maakten we een format voor startbijeenkomsten waarmee iedere coach of trainer aan de slag kan.

De brochure *Cultuuronderwijs op zijn Haags - Verhalen uit de praktijk* laat leerkrachten, educatiemedewerkers, leerlingen en Kunstenaars in de klas aan het woord die vertellen over hun ervaringen met COH. Dit boekje is verspreid onder alle betrokken scholen, directies, besturen, instellingen en CMK-penvoerders uit andere steden.

Tijdens de Haagse Cultuuronderwijs Dag in het Kinderboekenmuseum op 13 april organiseerden we sessies waar we bezoekers (vanuit scholen en culturele instellingen) meenamen in de leerlijnen.

Hoewel we pas in fase 2 de uitrol van COH onder Haagse basisscholen centraal zetten, bemerken wij nu al dat er een toenemende interesse is bij scholen om met COH aan de slag te gaan. Momenteel geven (naast ontwikkel- en reviewscholen) rond de tien scholen aan al zelfstandig aan de slag te zijn gegaan met COH, bijvoorbeeld tijdens projectwerken. Circa twintig scholen geven aan de intentie te hebben te gaan werken met COH. Geïnteresseerde scholen bieden we coaching on the job.

Richting culturele instellingen

Voor de culturele instellingen organiseerden we verschillende bijeenkomsten over COH. Zo kwamen in mei de culturele instellingen bijeen om te brainstormen over het thema Verhalen. Op basis van deze input bepaalden de ontwerpgroep en de werkgroepen welke onderwerpen aan bod komen in de projecten. Eind november presenteerden we in theater De Nieuwe Regentes het thema Onze Stad voor alle culturele partners in de stad. Naast inhoudelijke sessies per discipline organiseerden we workshops over het creatief proces en het filosofisch gesprek.

Naast bijeenkomsten zijn de één-op-één gesprekken van de cultuurcoaches met de culturele instellingen van groot belang. Tijdens deze gesprekken

leggen de cultuurcoaches de mogelijkheden van het COH-materiaal uit en verbeteren zij de aansluiting tussen het educatieve aanbod van de instelling en de leerlijnen.

Dit jaar stond de schoolbrochure 2016-2017 geheel in het teken van COH. Het aanbod van de instellingen kon via een tool gekoppeld worden aan maximaal twee thema's, twee leeftijdscategorieën en twee disciplines. De instellingen konden zich in januari verdiepen in de inhoud van de projecten via de website, gesprekken met de cultuurcoaches, of door de matrices van leerlijnen die nog in ontwikkeling waren. Alle activiteiten uit de brochure zijn ook op de website geplaatst. Hierdoor ziet een groepsleerkracht in één oogopslag het project met lesinhouden voor acht uur, de 'Informatie voor de leerkracht' en het passend aanbod bij elkaar. Hier plaatsen we ook passende 'actieve' activiteiten (zoals workshops en rondleidingen bij de instellingen) en het onderdeel Kunstenaar in de klas.

Flankerend beleid

Onder de noemer *Flankerend beleid* vonden in 2016 verschillende activiteiten plaats:

Coaching on the job

Zowel bij ontwikkel- als reviewscholen is begeleiding van het team of de leerkrachten mogelijk gemaakt. Bij de ontwikkelscholen gebeurde dit meestal door de werkgroepvoorzitter. Deze begeleidde de groepsleerkracht één-op-één, maar dikwijls werd er ook teambreed gewerkt aan deskundigheidsbevordering.

Bij de reviewscholen werkten wij met een poule van freelancers die de verschillende disciplines vertegenwoordigen. Iedere trainer kreeg 18 uur beschikbaar voor het coachen op school en daarnaast uren voor voorbereiding en evaluatie. Met name bij de reviewscholen werd duidelijk dat een team of leerkracht vaak liever zelf aan de slag gaat met het materiaal en dat van de mogelijke begeleiding van een trainer niet altijd gebruik werd gemaakt. Vooral als men in de klas zelf bezig is, ervaart de leerkracht het als onprettig dat hier een trainer bij aanwezig is. Teambijeenkomsten werden vaak afgezegd of de opkomst was uiteindelijk laag. Het gebrek aan tijd blijft parten spelen binnen de muren van de school.

Culturele Competentiescholing

In totaal zijn er in 2015 en 2016 negen deskundigheidsbevorderingsbijeenkomsten geweest voor de werkgroepleden en geïnteresseerde culturele aanbieders in de stad. Deze bijeenkomsten hadden als doel de kwaliteit en de opbrengst van de werkgroepen te verhogen. In januari 2016 vond de laatste bijeenkomst van deze reeks plaats. Besloten is in 2016 geen extra bijeenkomsten te organiseren op het gebied van deskundigheidsbevordering voor leerkrachten. De opkomst vanuit de scholen is daarvoor te laag. We zetten in op de ontwikkeling van middelen die op de school zelf kunnen plaatsvinden, omdat de drempel voor de school dan lager is.

Er zijn voor zes disciplines workshops samengesteld door een team van freelancers, die hebben meegewerkt in de werkgroepen en ook de trainingen op de review- en ontwikkelscholen uitvoeren. Met hun ervaring uit de praktijk werden overdraagbare documenten gemaakt van workshops. Onder de noemer 'starten met COH' wordt het zo mogelijk een schoolteam wegwijs te maken in een discipline. Daarnaast hebben we workshops ontwikkeld over het filosofisch gesprek en het creatief proces.

Voor zes leerlijnen is een aanvang gemaakt met het samenstellen van toolboxes voor op de website. Een toolbox bevat tips aangaande vakvaardigheden met betrekking tot de kunstdisciplines, didactische werkvormen en materialen en technieken. Daarmee worden de mogelijkheden van het COH-materiaal nog beter benut en wordt het de groepsleerkracht gemakkelijker gemaakt om met een project aan de slag te gaan.

Niet alleen de deskundigheidsbevordering van de partners in de stad kreeg in 2016 aandacht, ook onze eigen medewerkers werden inhoudelijk geïnformeerd over de leerlijnen en visie van COH. De cultuurcoaches hebben in een aantal sessies de leerlijnen van de thema's Identiteit en Onze Stad doorgenomen, waardoor zij scholen en culturele partners nog beter kunnen informeren over COH.

Monitoring en evaluatie

Halfjaarlijkse metingen

COH bevat een aantal evaluatiemomenten die elk half jaar worden herhaald. Voor het jaar 2016 zijn opnieuw de cijfers van het aantal leerlingen dat

deelneemt aan COH opgevraagd. Daarnaast hebben alle leden van de werkgroepen en ontwerp-groep in januari en november 2016 een digitale vragenlijst ingevuld over de voortgang. De laatste vragenlijst zal in januari 2017 worden verstuurd en hiermee ronden we dit onderzoek voor de periode 2013-2016 af.

Onderzoek culturele aanbieders en COH

CultuurSchakel ontwikkelde in 2016 een enquête die in het eerste kwartaal 2017 middels gesprekken wordt afgenomen bij 64 culturele aanbieders in Den Haag. Bureau ART levert een bijdrage aan dit onderzoek door de gegevens van de enquête te verwerken en te analyseren en daarover aan CultuurSchakel te rapporteren. Tijdens COH fase 2 wordt deze enquête herhaald om zo te monitoren hoe de samenwerking en aansluiting met COH verloopt.

Uitkomsten uit de cultuurscan bij scholen m.b.t. COH

Zoals in hoofdstuk 2 beschreven, hebben de cultuurcoaches de cultuurscan afgenomen op alle Haagse scholen. Wat betreft COH kwam hieruit naar voren dat 55% van de scholen zegt op de hoogte te zijn van COH. Nog eens 30% zegt 'enigszins' op de hoogte te zijn; slechts 15% is niet op de hoogte van COH. 33% van de scholen zegt betrokken te zijn bij COH, als ontwikkelschool, review-school of op andere wijze.

Flankerend Beleid

Met betrekking tot het project Flankerend Beleid verstuurd we begin 2016 een afsluitende enquête naar alle deelnemers van de deskundigheidsbevorderingsbijeenkomsten. Coaching on the job loopt nog door tot 1 april 2017. Eind 2016 en gedurende het eerste kwartaal van 2017 zijn/worden interviews afgenomen met de trainers over het effect en de resultaten van de begeleiding. Ook worden de cultuurcoaches geïnterviewd over de ervaringen die de scholen hebben met coaching on the job. Het eindrapport Flankerend Beleid is eind maart 2017 gereed.

Planvorming voor 2017-2020

In 2016 is hard gewerkt aan de aanvraag bij het FCP voor de tweede termijn van Cultuureducatie met Kwaliteit. Het plan voor COH fase 2 is tot stand gekomen op basis van evaluaties en visies van diverse interne en externe betrokken partijen. Met al deze

partijen zijn een activiteitenplan en haalbare doelstellingen geformuleerd. Centraal staat hierbij de uitrol van COH onder ruim de helft van de Haagse basisscholen en nog betere aansluiting tussen COH en het Haagse culturele aanbod. Ook is er uitgebreid aandacht voor deelgebieden, zoals het digitaal maken van het materiaal, onderzoekslabs met betrekking tot pabo's, uitbreiding naar verschillende schooltypes, betrekken van vakleerkrachten, verfijnen van het materiaal, deskundigheidsbevordering van directie en teams, aansluiting bij naschoolse cultuureducatie en het betrekken van ouders.

In aanloop naar deze activiteiten en doelen is er gewerkt aan het herinrichten van taken binnen het team van het Expertisecentrum Cultuuronderwijs en de samenstelling van een nieuw gremium dat de ontwerpgroep zal vervangen na 31 maart 2017 wanneer alle leerlijnen af zijn. Tevens is besloten de bijeenkomsten van de adviesgroep te beëindigen. In de adviesgroep zaten vertegenwoordigers van de gemeentefondaties Cultuur en Onderwijs, afvaardigingen vanuit de podia en musea en schoolbesturen. De adviesgroep heeft een belangrijke functie vervuld in de beginperiode van CultuurSchakel en COH. De directie en het management van CultuurSchakel spreken deze stakeholders inmiddels veelvuldig in andere settings, waarmee een orgaan als de adviesgroep overbodig is geworden.

3.3 Resultaten per activiteit en matchingsuren

Wat betreft de ontwikkelscholen zien we dat het aantal stabiel blijft, maar het aantal bereikte medewerkers en activiteiten fors is gegroeid ten opzichte van vorig jaar. Het aantal reviewscholen is flink gegroeid, van 12 naar 18. Het aantal betrokken culturele organisaties groeide van 69 naar 91. Het aantal betrokken en geïnformeerde scholen groeide flink. In 2016 namen praktisch alle scholen aanbod af uit de COH-brochure, waardoor 48.000 leerlingen 1 of meer activiteiten bezochten die gekoppeld zijn aan COH. Daarmee hebben we in principe alle scholen en leerlingen bereikt, maar we kunnen nog niet zeggen dat hun deelname aan de activiteiten voor ons genoeg is. We streven er de komende jaren naar dat scholen niet alleen COH aanbod afnemen, maar zich nog meer inhoudelijk verdiepen in de leerlijnen.

Cijfers 2016	
Ontwikkelscholen	
Ontwikkelscholen	17
Aantal projecten gepilot	112
Bereikte medewerkers scholen	157
Bereikte leerlingen	2801
Totaal matchingsuren leerkrachten in werkgroepen	6472
Aantal culturele activiteiten	98
Reviewscholen	
Reviewscholen	18
Bereikte medewerkers scholen	127
Bereikte leerlingen	2129
Aantal projecten gereviewd	84
Totaal matchingsuren	440
Aantal activiteiten	70
Culturele organisaties	
Aantal betrokken organisaties	91
Aanbieders Kunstenaar in de klas	
Aantal culturele instellingen	29
Flankerend Beleid	
Bijeenkomsten deskundigheidsbevordering	1
Totaal aantal deelnemers	40
Deelnemende scholen	15
Totaal matchingsuren	75
Deelnemende instellingen	1
Overige deelnemers	24
Coaching on the job (op ontwikkel/reviewscholen)	
12 trainers uren training	469
Totaal matchingsuren	1407
Uitrol leerlijnen en COH-activiteiten	
Aantal Haagse scholenlocaties dat activiteiten afnam	150
Aantal activiteiten afgenomen	88.825 voor 48.000 leerlingen
Geïnformeerde scholen	175
Scholen naar eigen zeggen op de hoogte	128

Deelnemers bijeenkomsten voor culturele instellingen	
Brainstormsessie thema Verhalen totaal	34
Waarvan deelnemende culturele instellingen	18
Presentatie thema Onze Stad totaal	46
Waarvan deelnemende culturele instellingen	26
Overige deelnemers	20
Kunstenaar in de klas bijeenkomst met culturele aanbieders	12
COH tijdens Cultuuronderwijsdag voor scholen en culturele instellingen	
Scholen	26
Totaal matchingsuren	130
Culturele instellingen	27

Figuur 5: Resultaten 2016 voor COH

**“Met Cultuuronderwijs op zijn Haags
krijg ik handvatten en inspiratie om
écht aan de slag te gaan met creativiteit
en cultuur in de klas.”**

Juf Ouahiba – groep 6 – De Vlieger

Hoofdstuk 4

Resultaten Servicecentrum Cultuurparticipatie

4.1 Inleiding

Het Servicecentrum Cultuurparticipatie bestond in 2016 uit vijf adviseurs, twee projectmedewerkers (werkervaringsplekken) en één teamleider, samen goed voor 5 fte. Onze adviseurs zijn verantwoordelijk voor acht stadsdelen en richten zich daarnaast stadsbreed op beeldende kunst, cultureel erfgoed, dans, werelddans, urban, muziek, pop, wereldmuziek, koren, letteren en theater. Om onze contacten nog beter te kunnen adviseren, volgden alle adviseurs een driedaagse scholing in het schrijven van subsidieaanvragen. We hebben structureel geïnvesteerd in het bezoeken van het veld, het onderhouden van contacten en het stimuleren van deelname aan het (virtuele) netwerk.

De belangrijkste aandachtsgebieden van het Servicecentrum Cultuurparticipatie waren in 2016 de realisatie van de Culturele Kaart Den Haag, de samenwerking met de Ooievaarspas, de ontwikkeling van de kwaliteitsscan, de organisatie van het Seven Seas Festival en de aandacht voor culturele diversiteit en ouderenparticipatie.

4.2 Activiteiten en resultaten 2016

Contact met het veld

Om inzicht te krijgen in de werkzaamheden hebben de adviseurs over het gehele jaar een logboek bijgehouden. Het logboek bevat in totaal bijna 1.000 contacten. In meer dan de helft van de gevallen (54%) ging het om een persoonlijk gesprek. Een derde van de contacten (33%) verliep via e-mail, 8% betrof telefonisch contact en in 5% van de gevallen ging het om vergaderingen, overleggen of groepsbijeenkomsten.

De contacten handelden over zeer uiteenlopende onderwerpen:

- Kennismaking
- Samenwerking
- Advies (over samenwerking, subsidies en dergelijke).
- Culturele Kaart Den Haag
- Maand van de Amateurkunst / iktoon
- Seven Seas Festival
- Stadsspelen
- Fondsenwerving
- Evaluaties (van samenwerking en dergelijke)

Bijna de helft (45%) van de contacten vond plaats met aanbieders, 16% met particulieren/individuen, 12% met de gemeente, 11% met cultuurankers, 5% met cultureel-maatschappelijke instellingen en 3% met amateurkunstenaars/ amateurverenigingen. 80% van onze contacten zijn met Haagse partners en burgers. Een vijfde deel (20%) van onze contacten betrof contacten buiten Den Haag, bijvoorbeeld met landelijke instellingen als het LKCA, bureaus voor fondsenwerving, hogescholen en universiteiten.

De traditionele verenigingen weten ons goed te vinden. Onze adviseurs ondersteunen en adviseren hen en brengen hen in verbinding met anderen. Door middel van social media hebben we meer aandacht geschonken aan onze activiteiten en onze dienstverlening. Dit heeft ertoe geleid dat in 2016 67 nieuwe aanbieders en verenigingen een profiel op onze website hebben aangemaakt, een stijging van 21%. Ook is dit jaar het aantal aanbieders en verenigingen gegroeid dat zich geabonneerd heeft op de nieuwsbrieven, adviezen inwint, samenwerkingsverbanden aangaat, informatie levert voor de agenda en deelneemt aan netwerkbijeenkomsten en activiteiten.

In 2016 hebben we een klankbordgroep bestaande uit aanbieders van lessen en cursussen samengesteld. We hebben hen bevraagd op hun behoeftes op gebied van ondersteuning. Zij gaven onder andere aan behoefte te hebben aan een kwaliteitsmeting op de website, zodat inwoners van Den Haag inzicht krijgen in de kwaliteit van de aanbieders. Het afgelopen jaar hebben we dan ook samen met culturele aanbieders in de vrije tijd gewerkt aan een kwaliteitsscan die via de website van CultuurSchakel beschikbaar komt. Culturele aanbieders kunnen hiermee hun eigen kwaliteit zichtbaar maken door een vragenlijst van 30 vragen te beantwoorden. De bedoeling is dat de Haagse burger inzicht krijgt in de mate van kwaliteit van de aanbieders en dat wij samen met de organisaties de kwaliteit te verbeteren door middel van advies en begeleiding door onze adviseurs.

Ouderenparticipatie

Voortvloeiend uit de stedelijke conferentie Welzijn en Cultuur die we in december 2015 organiseerden, hebben we ouderenparticipatie als speerpunt

genomen voor de verbinding tussen het sociale domein en cultuur. Wij hebben ons aangesloten bij diverse bijeenkomsten en overleggen in Den Haag en daarbuiten, om zodoende de behoeften bij senioren en de plannen die Den Haag al uitvoert op het gebied van cultuurparticipatie te inventariseren. Ook hebben we inhoudelijk bijgedragen aan de gemeentelijke *Canvas voor Haagse Senioren*.

Niet-westerse amateurs

Niet-westerse culturele aanbieders zijn op dit moment ondervertegenwoordigd in de markt van culturele aanbieders, terwijl meer dan 50% van de Haagse burgers van niet-Nederlandse herkomst is en er meer dan 140 nationaliteiten in Den Haag leven. Wij willen dat zo veel mogelijk bevolkingsgroepen uit Den Haag de weg naar subsidie, officiële instanties en podia vinden. We zochten daarom dit jaar naar samenwerking met maatschappelijke organisaties die een grote diversiteit aan bevolkingsgroepen bedienen, om zo nog meer zicht op Haagse groepen te krijgen.

In onze teamsamenstelling streven we nadrukkelijk naar meer diversiteit en we hebben daarom bij het vervullen van twee vacatures diversiteit als uitgangspunt genomen.

We hebben in kaart gebracht op welke manier we op dit moment met het segment amateurkunstenaars met een niet-westerse achtergrond in contact zijn. Op de volgende gebieden ondersteunen we niet-westerse doelgroepen:

- Adviesgesprekken omtrent subsidieaanvragen, zo nodig individuele begeleiding
- Aandacht voor en emancipatie van wereldmuziek en werelddans (en andere kunstvormen)
- Aanvullen Culturele Kaart Den Haag voor alle spelers
- Samenwerken met Haagse fondsen en de Ooievaarspas om beter in te spelen op zelforganisaties van (niet-westerse) migranten
- Samenwerking met cultuurankers en projectmedewerkers Haagse Kracht door middel van het creëren van samenwerkingsverbanden en hulp bij een diverse programmering
- Scholing voor aanbieders
- Netwerkbijeenkomsten met nadruk op cultureel erfgoed, wereldmuziek en wereldmuziek

Naast alle groepen die we middels het Seven Seas Festival wisten te bereiken, hebben we in 2016 met meer dan 50 cultureel diverse organisaties samengewerkt of deze bij onze activiteiten betrokken.

Voor het komende jaar hebben we een aantal onderzoeken opgezet om te kijken wat de behoeftes van amateurkunstenaars met een niet-westerse achtergrond zijn, hoe we hen specifieke ondersteuning kunnen geven en welke precieze producten zij wensen. Daartoe zijn we in 2016 een samenwerking met de Haagse Hogeschool en de Universiteit Leiden aangegaan. Een student van de Haagse Hogeschool doet voor ons onderzoek naar hoe de rap-jeugd uit de Schilderswijk gestimuleerd kan worden. Dit onderzoek wordt in 2017 afgerond. Een master-studente van Master Cultural Anthropology and Sociology of policy in practice gaat in 2017 in samenwerking met theater De Vaillant onderzoek doen naar de creatieve wensen en talenten van bewoners met Marokkaanse wortels uit de Schilderswijk.

Monitoring

In 2016 ontwikkelden we een monitoring voor het Haagse amateurveld die in 2017 van start gaat. Doel van de enquête is te inventariseren wat de ervaringen zijn met de ondersteuning die CultuurSchakel thans biedt, in welke mate de diverse producten en diensten van CultuurSchakel bekend zijn in het veld en welke wensen en behoeften er zijn voor de komende jaren. Waar mogelijk maken we een vergelijking met de uitkomsten van de enquête in 2013, zodat we ontwikkelingen en veranderingen (bijvoorbeeld wat betreft de bekendheid van CultuurSchakel) in kaart kunnen brengen.

Stadsdeelgerichte activiteiten

Onze adviseurs werken deels vanuit de stadsdelen en zoeken daarbij samenwerking met de acht cultuurankers en andere spelers in de wijken. Zo zijn we een verbinding aangegaan met de gemeentelijke Haagse Kracht-medewerkers. Daardoor kunnen we de werkzaamheden met betrekking tot participatie beter op elkaar afstemmen en houden we elkaar op de hoogte van de ontwikkelingen in de stadsdelen. Om scholen, bewoners en 'spelers' kennis te laten maken met de culturele mogelijkheden in hun wijk maakten we samen met de Ooievaarspas een folder met culturele spelers per stadsdeel. Daarnaast

organiseerden we samen met het Expertisecentrum Cultuuronderwijs in de stadsdelen bijeenkomsten waarbij scholen en aanbieders elkaar leren kennen (zie hoofdstuk 2).

Om de cultuurankers te ondersteunen bij de inventarisatie van de culturele behoeften in de wijk bezochten onze adviseurs wijkberaden, bewonersbijeenkomsten, lokale stadsdeelfestivals en activiteiten om nieuw potentieel talent te spotten, aan te wakkeren en te informeren over onze diensten. Ook stimuleerden we per stadsdeel het oprichten van een cultureel platform, waarin onze adviseurs zitting hebben. Dit cultureel platform dient als denktank en aanjager van culturele activiteiten in de wijk. Daarnaast organiseerden onze adviseurs in samenwerking met een aantal Cultuurankers cultuurcafés waarin bewoners en culturele organisaties elkaar ontmoeten en naar elkaars behoeftes luisteren.

Figuur 6 geeft een overzicht van activiteiten op stadsdeelniveau waar onze adviseurs een prominente rol speelden.

Disciplinegerichte activiteiten

Het grootste deel van de Haagse amateurkunstenaars houdt zich bezig met de disciplines dans, (pop/wereld)muziek, theater en beeldende kunst. Dit zijn dan ook de velden waarop de adviseurs het meest actief zijn. Daarnaast hebben we expertise in huis op het gebied van letteren en cultureel erfgoed. 40% van onze contacten had betrekking op multidisciplinaire kunstbeoefening, 14% op dans, 8% op muziek in het algemeen, 7% op popmuziek, 7% op wereldmuziek en eveneens 7% op zang en koren, 6% op theater, 2% op letteren, 4% op beeldende kunst en 1% voor zowel cultureel erfgoed als urban. Uit onderzoek binnen het amateurkunstveld blijkt dat de

meeste verenigingen en aanbieders tot doel hebben hun artistieke niveau te verhogen. Door aanbieders binnen dezelfde discipline met elkaar in contact te brengen en kennis te delen, ondersteunen we dit.

In figuur 7 staat een overzicht van activiteiten op disciplineniveau waar onze adviseurs een prominente rol speelden.

Seven Seas Festival

Bij werelddans en wereldmuziek was er een grote behoefte aan kwaliteitsontwikkeling en aansluiting tussen professionals en amateurs. Daarom organiseerden we dit jaar het Seven Seas Festival en het Seven Seas Lab. Naast workshops en optredens ter versterking van het netwerk organiseerden we 4 panels over migranten en hun culturele bagage, traditionele genres en Nederlandse invloeden, professionalisering van de werelddans en cultureel divers beleid bij passen beleidsmakers en culturele instellingen. In onze panels zaten onder anderen Marco van Baalen, Diederik Samwel, Jasmijn Rana, Tjarda van Straaten, Nita Liem, Terry Agerkop, Leo Spreksel, Laudie Vrancken, Harrie van de Louw, Amalia Deekman. Een aantal van onze partners van de activiteiten waren Universiteit van Amsterdam, Universiteit Leiden, Bake Society en het LKCA. Tijdens en in aanloop naar dit festival brachten we amateurs en professionals met elkaar in verbinding. Zo ontstond er naast een wereldmuzieknetwerk ook een werelddansnetwerk.

Overkoepelende activiteiten

Nast onze activiteiten in de stadsdelen en per discipline ondersteunen onze adviseurs het amateurkunstveld Den Haag in de breedte. We delen landelijke en plaatselijke kennis en good practices via de website, social media en nieuwsbrieven.

We participeren in drie stedelijke evenementen waarbij we amateurkunst zichtbaar maken: Parkpop, het Haags UIT Festival en het Ooievaarsfestival. Tijdens deze evenementen organiseren we podia en/of informatiestands. Daarnaast sloten we in de maand juni aan bij het landelijke evenement iktoon en door middel van podia, interviews, filmpjes en social media zetten we amateurkunst in de spotlights.

Om alle culturele initiatieven en aanbieders in Den Haag zichtbaar te maken, ontwikkelden we dit jaar *de Culturele Kaart Den Haag.nl*, hierop kunnen inwoners zien wat het culturele aanbod in de buurt of per discipline is. Eind december 2016 stonden er 764 culturele aanbieders op deze kaart. 253 aanbieders uit het stadsdeel Centrum, 62 uit Escamp, 41 uit Haagse Hout, 78 uit Laak, 35 uit Leidschenveen-Ypenburg, 35 uit Loosduinen, 129

uit Scheveningen, 84 uit Segbroek en 47 aanbieders uit aangrenzende gemeentes. De kaart is te vinden op www.culturelekaartdenhaag.nl. Samen met de Ooievaarspas hebben we daarnaast papieren culturele kaarten per stadsdeel laten ontwerpen voor Ooievaarspasaanbieders.

Tijdens de audities van het Haagse YourStagefestival voor talentvolle jongeren hebben de adviseurs cultuurparticipatie circa 200 jongeren voorzien van een cultureel advies met betrekking tot talentontwikkeling.

We organiseerden stadsbreed een drietal scholingen over Fondsenwerving, Werken met Vrijwilligers en Social media. Deze scholing werd druk bezocht door in totaal 125 deelnemers.

“Dankzij Seven Seas ontmoette ik mensen waarmee ik binnenkort om de tafel ga voor antwoorden, plannen en/of nieuwe geluiden. Merci dus CultuurSchakel voor deze dag. Mijn missie is geslaagd: het vergroten van mijn eigen wereld, nieuwe plannen krijgen, oren & ogen open voor meer en voor wat er speelt.”

Brechtje Roos, bezoeker Seven Seas festival

Stadsdeel	Activiteit	Initiator/ samenwerkingspartner	Rol Cultuurschakel	Thema
Escamp	Lente feest, open podium	Theater Dakota	Advisering	Zichtbaarheid van nieuw talent
Escamp	Sterren van Escamp	Theater Dakota	Advisering in coaching, jury	Talentontwikkeling
Escamp	Escamp festival	Theater Dakota	Verbinding leggen, aandragen groepen, advisering programma	Zichtbaarheid amateurkunst
Haagse Hout	CultuurCafé	Diamanttheater	Inhoudelijke en praktische organisatie	Community Art
Haagse Hout	CultuurCafé	Diamanttheater	Inhoudelijke en praktische organisatie, programma	Zelfbeeld van een amateurkunstenaar
Haagse Hout	CultuurCafé Koren	Diamanttheater	Inhoudelijke en praktische organisatie, programma	Vergrijzing en dalende ledenaantallen bij koren
Haagse Hout	CultuurCafé Letteren	Diamanttheater	Inhoudelijke en praktische organisatie, programma	Behoeftes en wensen van amateurkunstbeoefenaars in de letteren
Laak	Minifestival Culturade	Laaktheater, ZID Theater	Opening festival, advisering deelnemers	Hoe organiseer je culturele activiteiten voor je buurt?
Leidschenveen - Ypenburg	CultuurCafé	Bibliotheek	Inhoudelijke en praktische organisatie, gespreksdeelnemer	Best practice en culturele wensboom voor bewoners
Loosduinen	Cultureel Platform	Bibliotheek	Advies en netwerken met aangesloten groepen onderhouden	Samenwerking muzikale week in november
Loosduinen	Loosduinen gaat los	Bibliotheek	Inhoudelijk advies, culturele organisaties Loosduinen vinden en bij elkaar brengen	Culturele week rondom muziek
Scheveningen	CultuurCafé	Muzee Scheveningen	Inhoudelijke en praktische organisatie, gespreksdeelnemer	Netwerken en verbinden voor culturele dag in juni
Scheveningen	CultuurCafé Koren	Muzee Scheveningen	Inhoudelijke en praktische organisatie, programma	Vergrijzing en dalende ledenaantallen

Figuur 6: Activiteiten 2016 op stadsdeelniveau waar onze adviseurs een prominente rol speelden

Discipline	Activiteit	Initiator / Samenwerkings-partner	Aard samenwerking	Thema
Cultureel erfgoed	Netwerkbijeenkomst "De dag van de mar-rons"	Theater aan het Spui, Black Achievement Month	Advisering in programma en organisatie, lezing geven, verbindingen leggen, ondersteuning in omgaan met diversiteit	Black achievement, Den Haag als stad waar de historische informatie over de vrede met de Mar-ronverzetstrijders in het Rijksarchief is bewaard
Dans	Stadsspelen	Gemeente Den Haag, Stichting Werkgever Sportclubs Den Haag	Coördinatie, organiseren en adviseren in voorrondes en finale	Zichtbaarheid Haags dans-talent
Koor	Haags Koren Festijn	Vokaal Totaal	Advisering in selectie ver-scheidenheid koren, leggen netwerk en verbinding	Overzicht van de breedte van het Haagse Koren-spectrum
Koor	Netwerkbijeenkomst, zie stadsdeel			
Letteren	Netwerkbijeenkomst, zie stadsdeel			
Muziek	Netwerkbijeenkomst	LCKA	Organisatie	Behoeftetepeiling, vraagstuk-ken inventariseren
Muziek	Best Practice "Ode aan Kenny B."	Pasado Presente, Stichting Samen Sterk	Advisering in programma, inhoud en organisatie, lezing geven, verbinding leggen, ondersteuning in omgaan met diversiteit	Superdiversiteit
Werelddans	Netwerkbijeenkomst "Colours of India XL" door middel van het bieden van podium	Korzo	Benaderen groepen, uitnodigen, opbouwen en versterken van het netwerk, samenstellen programma, presentatie	Zichtbaarheid werelddans
Werelddans	Netwerkbijeenkomst "Werelddansavond Escamp"	Theater Dakota	Programmasamenstelling, presentatie	Zichtbaarheid werelddans
Wereldmuziek	Educatief concert "Oosters Klassiek"	Laaktheater	Verbinding met het wereldmuzieknetwerk leggen en vinden publiek bij relevante organisaties	Kennismaking met klassieke Afghaanse en Pakistaanse muziek
Theater	Netwerkbijeenkomst		N.v.t.	Promotiefilmpjes maken voor 7 amateur-theatergroepen
Urban	DAKOTA Escamp presents r&b Lionel-editie	Theater Dakota	Adviserende en begeleiden-de rol voor Lionel Grauwde in organisatie, nauwe bege-leiding in subsidieaanvraag.	Talentontwikkeling
Urban	Netwerkbijeenkomst "Urban ConnACTS"	Theater de Vaillant	Advisering groepen en onderwerp	Debat jongerencultuur Schilderswijk
Wereldmuziek & Werelddans	Seven Seas Festival Kennisbijeenkomst		Subsidieaanvraag, coördina-tie, organiseren, informatie verstrekken, presentatie	Zichtbaar maken, netwerk creëren, talentontwikkeling
Werelddans, wereldmuziek, letteren	Kùltuur	Theater Dakota Zuiderparktheater	Behoeftetepeiling, kennis delen, Verbindingen onderhouden, Intensieve be-geleiding in subsidieaanvraag	Zichtbaarheid, versterken Turks cultureel netwerk

Figuur 7: Activiteiten 2016 op disciplineniveau waar onze adviseurs een prominente rol speelden

Hoofdstuk 5

Subsidieloket

5.1 Inleiding

Het Subsidieloket bestond in 2016 uit twee medewerkers (1,4 fte). Naast de administratieve taken die voortvloeien uit de toekenningen van de subsidie adviseren zij aanvragers van subsidie. Het meeste contact gaat via mail en telefoon. Daarnaast vinden er ook persoonlijke adviesgesprekken plaats (ca. 20 op jaarbasis). Speerpunt van 2016 was het invoeren van een herziening van de subsidieregeling per 2017.

5.2 Werkwijze subsidieloket

Het Subsidieloket is belast met de uitvoering van de Haagse Regeling Amateurkunst. Deze regeling bestaat uit drie subsidievormen: basis-, uitvoerings- en projectsubsidie. Het totaal beschikbare budget voor 2016 was € 796.826.

Basissubsidie is een tegemoetkoming in de kosten van de artistieke leiding en de zaalhuur ten behoeve van repetities. *Uitvoeringssubsidie* is een bijdrage in de eenmalige kosten voor een podiumuitvoering. *Projectsubsidie* is een bijdrage in de kosten voor een project dat artistiek of programmatisch vernieuwend is, bijvoorbeeld omdat het project een multidisciplinair, multicultureel of educatief element bevat.

Naast bovengenoemde subsidievormen subsidieert CultuurSchakel per jaar maximaal 100 zorguitvoeringen met € 200,- per optreden. Deze optredens vinden plaats in een zorginstelling. Daarnaast kunnen instrumentale gezelschappen voor de zogenaamde CultuurSchakel-concerten in aanmerking komen. Deze concerten spelen zich voornamelijk buiten af. De subsidie hiervoor bedraagt € 360,- per optreden.

5.3 Criteria en aanvraagprocedures subsidievormen

De basissubsidie is uitsluitend bestemd voor verenigingen die gekenmerkt worden als vrijwilligersorganisaties. De subsidie is bedoeld ter ondersteuning van amateurkunstbeoefening in groepsverband. Op initiatief van de groep wordt een ruimte gehuurd voor repetities en een professional voor het leiden van die repetities. De leden/deelnemers betalen contributie aan de vereniging. De basissubsidie is dus niet bedoeld voor bijvoorbeeld (semi)professionele dans- of theaterscholen.

De basissubsidie is een jaarlijkse tegemoetkoming in de kosten voor zaalhuur en artistieke leiding (50% van de kosten tot een maximumbedrag van respectievelijk € 1.800,- en € 2.250,-). Eenmaal per jaar kan deze basissubsidie aangevraagd worden voor het voorafgaande jaar.

De uitvoeringssubsidie is een bijdrage in de eenmalige kosten voor een amateurkunst-podiumuitvoering. De voorwaarden om in aanmerking te komen voor deze vorm van subsidie zijn laagdrempelig: de aanvrager is een Haagse vereniging of stichting, de uitvoering moet openbaar zijn en er moet recette geheven worden. De kosten die mogen worden opgevoerd, mogen uitsluitend betrekking hebben op de voorstelling. Van het tekort draagt CultuurSchakel maximaal 75% bij, de aanvrager moet dus minstens 25% zelf financieren. Daarnaast is de uitvoeringssubsidie nooit hoger dan 2x de inkomsten aan recette. Dit resulteert in een voorlopige toekenning, waarvan de aanvrager 50% als voorschot mag opvragen.

In 2017 waren er 2 indieningstermijnen. Per aanvrager mogen er twee uitvoeringssubsidies per kalenderjaar aangevraagd worden. Na de uitvoering dient de aanvrager binnen drie maanden de afrekening te sturen. Op basis van de realisatie (en betalingsbewijzen) wordt het tekort en de definitieve hoogte van het subsidiebedrag vastgesteld.

Als een uitvoering bijvoorbeeld plaatsvindt tijdens een festival in de open lucht, dan zijn er doorgaans geen publieksinkomsten. Om in zo'n geval toch voor subsidie in aanmerking te kunnen komen, is de *projectsubsidie* in het leven geroepen. Ook voor grote, multidisciplinaire, vernieuwende of bijzondere projecten, eventueel in combinatie met workshops of masterclasses, kan een aanvraag gedaan worden voor deze vorm van subsidie.

De aanvraag voor deze vorm is minder eenvoudig dan die voor de uitvoeringssubsidie. De aanvrager moet een projectplan indienen waarin hij uitgebreid moet onderbouwen waarom subsidie gerechtvaardigd is voor deze uitvoering of dit festival. De projectplannen worden beoordeeld door een externe vijfköppige commissie, die zich drie keer per jaar buigt over de ingediende plannen. De aanvragen worden beoordeeld op diverse

criteria. Een belangrijke voorwaarde is dat de deelnemende amateur er 'beter' van moet worden en dat er een goed artistiek concept aan de uitvoering ten grondslag ligt. Andere criteria zijn: Is het toegankelijk voor een groot publiek? Wordt er voldoende gedaan aan werving en begeleiding van de amateurs? Is het plan voorzien van een heldere begroting en dekkingsplan? Heeft de aanvraag een realistische planning? Al deze zaken worden besproken tijdens de commissievergadering, wat resulteert in een advies aan de directeur van CultuurSchakel. De directeur is uiteindelijk degene die het besluit neemt over het wel of niet toekennen van een projectsubsidie. Alle aanvragers kregen een schriftelijk gemotiveerde beoordeling. Van deadline tot besluit, neemt de gehele procedure ca. zeven weken in beslag.

De beoordelingscommissie bestond in 2016 uit: Jeroen Kunstman (voorzitter), Aart de Groot, Jolanda Keurentjes, Marthe de Vet (t/m mei) en Sonja Rinkel. In 2016 is commissielid Marthe de Vet toegetreden tot de Raad van Toezicht; om die reden is zij uit de beoordelingscommissie gestapt. In december 2016 is er een nieuw commissielid aangesteld. Ferdy Karto zal vanaf januari 2017 deel uitmaken van de commissie.

5.4 Subsidies 2016 – aantallen verleende subsidies en aangevraagde en uitgekeerde bedragen per subsidievorm

Voor wat betreft de basissubsidie en de uitvoeringssubsidie overschreed het totaal aangevraagde bedrag ruimschoots het budget.

Het beschikbare budget voor de basissubsidie was € 311.500. De aanvragen kwamen op een totaalbedrag van € 417.243. Toepassing van een evenredige korting van 25% noodzakelijk.

Voor de uitvoeringssubsidie was er zowel voor het eerste als het tweede halfjaar een budget van € 120.000 beschikbaar. In het eerste halfjaar is er voor € 239.926 aangevraagd. Uit een eerdere tranche hebben we het budget kunnen aanvullen met een bedrag van € 30.000. Vervolgens waren we genoodzaakt nog een evenredige korting van 35% toe te passen na de oorspronkelijke berekening volgens de regeling. In het tweede halfjaar is er voor € 229.304 aangevraagd. Uit een eerdere tranche hebben we het budget kunnen aanvullen met een bedrag van € 50.000. Vervolgens waren we genoodzaakt nog een evenredige korting van 25% toe te passen na de oorspronkelijke berekening van de regeling.

Voor 2016 zijn er in totaal 34 aanvragen gedaan voor projectsubsidie. Van deze 34 zijn er uiteindelijk 21 gehonoreerd voor een bedrag van € 110.737 (gemiddeld € 5.273 per project).

Verleende subsidies in 2016					
	Basis	Uitvoering	Zorguitvoering	CS-Concert	Project
Theater	20	35	4	0	2
Muziek	113	76	60	92	6
Dans	9	4	2	0	1
Mengvorm	0	13	0	0	12
Totaal	142	128	66	92	21

Figuur 8: Verleende subsidies in 2016

Bedragen 2016 (Per 31 December)			
	Aangevraagd	Afgerekend	Nog af te stemmen
Basissubsidie*	€ 417.243	€ 312.960	
Uitvoeringssubsidie**	€ 359.541	€ 188.510	€ 129.753
Zorguitvoeringen	€ 13.600	€ 10.400	€ 2.800
CultuurSchakelconcerten	€ 33.120	€ 32.400	€ 720
Projectsubsidie	€ 110.737	€ 62.848	€ 30.837

Figuur 9: Aangevraagde en afgerekende subsidies 2016

* De bedragen zijn definitief over 2015 en uitbetaald in 2016

** De uitvoeringen die plaatsvinden in het laatste kwartaal, worden doorgaans in het eerste kwartaal van het jaar erop afgerekend.

5.5 Bezwaarcommissie

Elke aanvrager heeft het recht om in beroep te gaan tegen de genomen beslissing. In eerste instantie wordt er gekeken of het probleem opgelost kan worden in overleg met medewerkers van CultuurSchakel en degene die het bezwaar heeft ingediend. Als dit niet tot een oplossing leidt, gaat het bezwaar naar de onafhankelijke Bezwaarcommissie, bestaande uit Abe van der Werff (voorzitter), Annet Schipper en Eveline Asselbergs.

In 2016 zijn er drie bezwaren ingediend bij CultuurSchakel, waarvan we er twee in overleg hebben kunnen oplossen. Eén bezwaar is behandeld door de bezwaarcommissie en die is uiteindelijk ongegrond verklaard.

5.6 Herziening Subsidieregeling Haagse Amateurkunst

Sinds 2015 hebben we gewerkt aan de herziening van de Subsidieregeling Haagse Amateurkunst. Op 1 januari 2017 gaat de nieuwe regeling van kracht. In september 2016 zijn de eerste aanvragen binnengekomen die volgens de nieuwe regeling behandeld gaan worden. De eerste indruk is dat voor de aanvragers de nieuwe regeling goed werkt en geen problemen oplevert. Een van de doelen van de

herziening was het bewerkstelligen van een rechtvaardigere verdeling van de subsidiegelden. Bij deze eerste aanvraagronde lijkt dat doel gehaald te zijn: we hebben geen korting hoeven toe te passen. We kunnen hier nog geen totaalconclusie aan verbinden; eind 2017 kunnen we pas goed evalueren wat de veranderingen in de praktijk hebben betekend.

Eind 2016 zijn we begonnen met het digitaliseren van het aanvraagproces. Naar verwachting zal dit medio 2017 operationeel zijn.

In het kader van de herziening van de subsidieregeling heeft het Subsidieloket twee loketavonden en een aantal spreekuren in het leven geroepen; hier hebben vijf groepen gebruik van gemaakt. In oktober heeft het subsidieloket een voorlichtingsavond gehouden over de nieuwe regeling bij de Haagse Federatie van Muziekgezelschappen; ongeveer 35 personen waren hierbij aanwezig.

5.7 Overige activiteiten Subsidieloket

In samenwerking met Fonds 1818 zijn er twee Workshops Fondsenwerving georganiseerd. Beide workshops waren snel volgeboekt: in totaal hebben we ca. 50 personen voorlichting kunnen geven over het aanvragen van fondsen en subsidies.

Hoofdstuk 6

Resultaten Marketing & Communicatie

6.1 Inleiding

De afdeling Marketing & Communicatie bestond in 2016 uit 4 medewerkers (2,9 fte). De afdeling ondersteunt de verschillende activiteiten van CultuurSchakel met advies en middelen. De corporate communicatie is voornamelijk gericht op het zichtbaar maken en vergroten van de bekendheid van CultuurSchakel als dé partner voor cultuuronderwijs en amateurkunst in Den Haag.

Eind 2015 is het strategisch Marketing- & Communicatiebeleid 2016-2018 van CultuurSchakel vastgesteld. Hierin komen onder andere de volgende onderwerpen aan bod: visie, uitstraling, doelgroepen, resultaatgebieden, organisatie van M&C, bewaking M&C-beleid en M&C-prioriteiten 2016-2018.

Daar waar in het verleden vrij versnipperd werd gecommuniceerd vanuit verschillende activiteiten, wordt nu meer overkoepelend gecommuniceerd vanuit de missie en de kernwaarden. Hierdoor ontstaat een meer eenduidig beeld van CultuurSchakel. Per jaar wordt van tevoren bepaald welke activiteiten als uithangbord voor het werk van CultuurSchakel kunnen dienen en de meeste aandacht in de communicatie krijgen.

Prioriteit voor de afdeling in 2016 was de voorbereiding van de bouw van een volledig nieuwe website.

6.2 Resultaten en middelen

Evenementen

Waar het gaat om CultuurSchakel-evenementen heeft M&C een adviserende, faciliterende en soms ook uitvoerende rol met betrekking tot middelen en promotie. Het gaat meestal om on- en offline communicatie en promotie, advies op in te zetten middelen en inrichting van een eventuele stand/kraam. Bij evenementen zoals de Haagse Cultuuronderwijs Dag, iktoon, People Stage Parkpop, het Haags Uit Festival en Seven Seas Festival zijn één of meerdere M&C-medewerkers aanwezig om te communiceren over het verloop en de highlights van het evenement.

Online communicatie

Website

De website is voor CultuurSchakel een belangrijk middel om in contact te komen met de doelgroepen. Amateurkunstenaars vinden op onze website informatie over subsidies, advies, locatieverhuur en cursusaanbod. Inwoners van Den Haag vinden er informatie over cultureel aanbod. Scholen vinden er informatie over advies, ondersteuning en deskundigheidsbevordering op het gebied van cultuuronderwijs en een overzicht van cultureel aanbod in Den Haag. Daarnaast biedt de website culturele aanbieders een platform om hun aanbod zichtbaar te maken aan de stad.

	2015	2016	Stijging
Bezoekers website	39.330	46.106	17%
Aanbieders op website	324	391	21%
Facebook likes	720	1090	51%
Twitter volgers	1.558	1656	6%
Abonnees nieuwsbrief Amateurkunst	1.069	1200	12%
Abonnees nieuwsbrief Cultuuronderwijs	613	669	9%
Abonnees nieuwsbrief COH	57	59	3,5%

Figuur 10: Bereikcijfers 2015 en 2016

Ten opzichte van 2015 blijft het websitebezoek groeien. Zo zijn er in 2016 gemiddeld per maand 564 meer bezoekers op de website, een stijging van 17%. Het aantal aanbieders op de website is dit jaar in totaal gegroeid met 21%.

Digitale nieuwsbrieven/mailings

Naast de website bestaat de online communicatie van CultuurSchakel uit drie digitale nieuwsbrieven (amateurkunst, cultuuronderwijs en Cultuuronderwijs op zijn Haags). Naar aanleiding van de Haagse Cultuuronderwijs Dag 2016 is een nieuwsbriefspecial uitgebracht.

De nieuwsbrief Cultuuronderwijs op zijn Haags is een nieuwsbrief voor betrokkenen bij de ontwikkeling van het project. Hier wordt dus niet ingezet op groei, maar op het informeren en inspireren van een specifieke groep betrokkenen.

Social media

Het aantal volgers en 'likes' op de social media van CultuurSchakel is ook in 2016 fors gegroeid.

Met name Facebook is ingezet om Haagse amateurkunstenaars en aanbieders naar de website te trekken. Dagelijks wordt een profiel, activiteit, cursus of culturele locatie gepost op Facebook, met verwijzing naar het item op de website.

Nieuwe website

In 2016 is CultuurSchakel gestart met het bouwen van een nieuwe website. We hebben het bureau Guilty People gevraagd onze wensen en eisen in kaart te brengen. Verschillende bouwers hebben op basis daarvan een pitch uitgebracht. De keuze voor de bouwer is ook op Guilty People gevallen, mede doordat zij een website bouwen op basis van liquid content waardoor de nieuwe site veel flexibeler wordt dan de huidige.

Persberichten en free publicity

In 2016 verstuurde CultuurSchakel twaalf persberichten naar lokale dagbladen als Algemeen Dagblad Den Haag, Posthoorn, Scheveningse Courant, HaagWestNieuws en diverse wijkkranten.

Aan iktoon is aandacht besteed op Den Haag FM en RTV Discus en via diverse berichten op websites zoals Den Haag FM, Den Haag.nl, de Weekkrant en diverse wijkwebsites.

Over het Seven Seas Festival is bericht in o.a. Dansmagazine, AD Den Haag en weekblad De Posthoorn. Er waren radio-interviews op RTV Discus, Den Haag FM en FunX. Ook was er aandacht op diverse websites zoals Den Haag FM, DenHaag.com, 3voor12.nl, Divers Den Haag en het LKCA. CultuurSchakel is veelvuldig vermeld op flyers, posters en in programmaboekjes van groepen en verenigingen die subsidie ontvingen en van evenementen waaraan CultuurSchakel een bijdrage leverde.

Advertenties

Ter promotie van iktoon plaatsten we eind mei een advertentie in De Posthoorn en eind mei/begin juni een advertentie-campagne op Radio Den Haag FM. Daarnaast zijn er Facebookadvertenties ingezet en was er een poster-campagne. Bij de aanvang van het culturele seizoen in september plaatsten we een advertentie in AD Den Haag. Voor het Seven Seas Festival adverteerden we op Facebook, in het Algemeen Dagblad en weekblad De Posthoorn.

Overige middelen

De volgende middelen zijn door de afdeling M&C in 2016 opgeleverd:

Algemeen

- Jaarverslag 2015
- Infographic jaarverslag 2015
- Beleidsplan Kunst & Cultuur 2017-2020
- Presentatiemappen
- Pennen, blocnotes en keycards
- Fotoflyers t.b.v. polaroids bezoekers algemene evenementen

Amateurkunst

- Geüpdatete herdruk brochure Kunst & cultuur in de vrije tijd
- Flyers en posters iktoon
- Rolbanners iktoon
- Flyers People Stage Parkpop 2016
- Programmaboekje en posters Seven Seas Festival
- Promotiefilmpje Seven Seas Festival
- Video-portretten van bevlogen amateurkunstenaars Ras Elijah en Vocal Group Pitch Control

- Promotiekaarten
CultureleKaartDenHaag.nl
- Stadsdeelkaarten '*Cultuur in <naam stadsdeel>*'
- Opvouwbare tasjes CulturelekaartDenHaag.nl

Cultuuronderwijs

- Brochure Schoolvoorstellingen & Bezoek aan musea en tentoonstellingslocaties voor Primair Onderwijs 2016/2017
- Certificaten en juryrapporten ten behoeve van Haagse Cultuuronderwijs Prijs 2016
- Posters Haagse Cultuuronderwijs Dag 2016
- Promotiekaarten *Wil jij met mij even zitten voor...*

Cultuuronderwijs op zijn Haags

- Interviewboekje *Cultuuronderwijs op zijn Haags - Verhalen uit de praktijk*
- COH (introductie) animatiefilmpje
- 4 (animatie)thema-filmpjes Onze Stad
- Filmpje in samenwerking met gemeente Den Haag over COH en de rol van de cultuurcoach
- vier COH-rolbanners
- COH slingers voor evenementen
- drie standaard powerpoint-presentaties voor scholen

Hoofdstuk 7

Personele en interne zaken

7.1 Personeelsbestand

Op 31 december 2016 waren er 33 medewerkers in loondienst, met in totaal 25,2 fte. Het personeelsbestand bestond op 31 december uit 26 vrouwen en 7 mannen. 2 personen kwamen in dienst, 1 persoon ging uit dienst. Daarnaast waren er 2 medewerkers tijdelijk werkzaam op detacheringsbasis. De gemiddelde leeftijd was op 31 december 49,8 jaar.

Hieronder staat het organogram van de organisatie per 31 december 2016. In dit organogram staan medewerkers in vaste en tijdelijke dienst evenals gedetacheerde en payrollmedewerkers. CultuurSchakel maakt ook gebruik van freelancers. Deze zijn niet in het organogram opgenomen. P&O wordt ingehuurd als shared service met Stichting Koorenhuis en Prins27.

De directeur-bestuurder van CultuurSchakel is verantwoordelijk voor de aansturing van de gehele organisatie en de communicatie met de Raad van Toezicht. Zij heeft ook de dagelijkse leiding over het Subsidieloket, secretariaat/administratie, financiën, en Marketing & Communicatie. De dagelijkse leiding van het Expertisecentrum Cultuuronderwijs ligt bij het hoofd Expertisecentrum en die van het Servicecentrum Cultuurparticipatie bij de teamleider. Het project Cultuuronderwijs op zijn Haags valt onder de project manager.

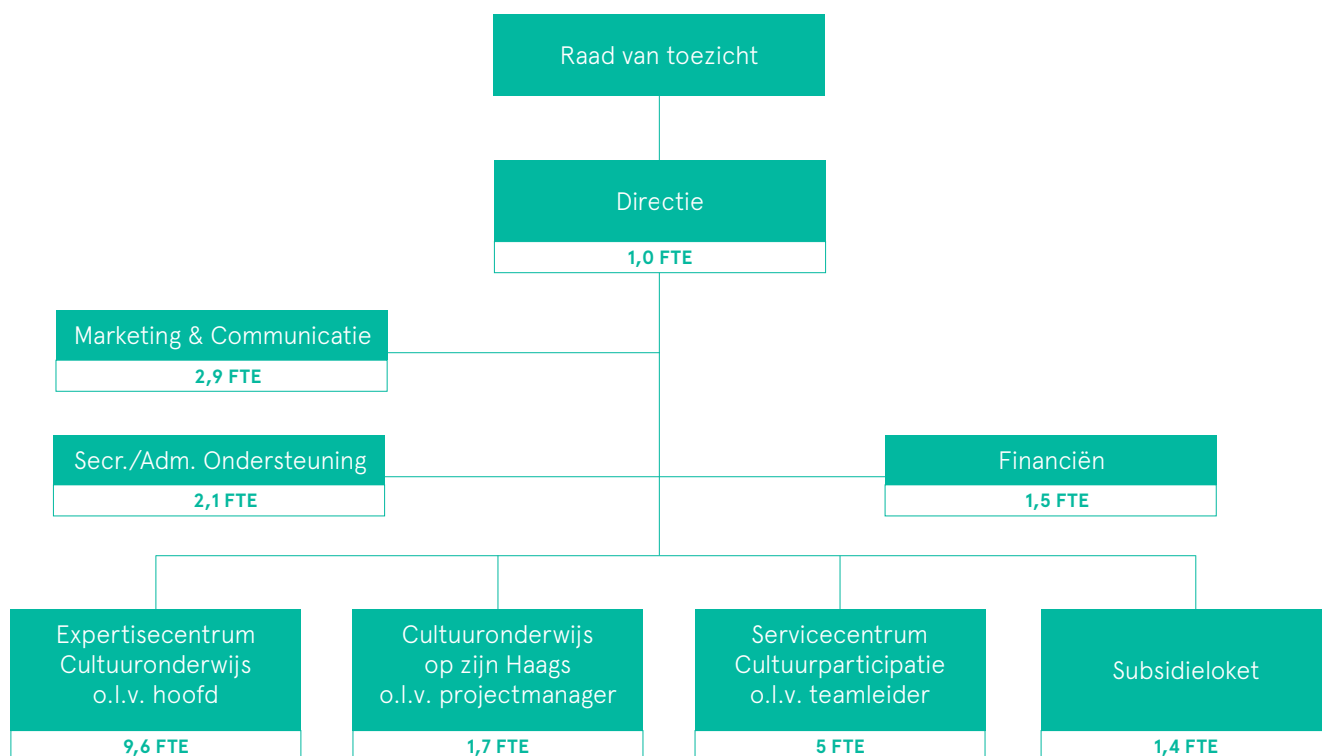
7.2 Ziekteverzuim

Het verzuimpercentage was in 2016 5,8%. De meldingsfrequentie was gemiddeld 2,91. Het aantal ziekmeldingen zal in 2017 nadrukkelijk aandacht krijgen. Het hoge percentage is vooral veroorzaakt door langdurig zieken. Een gemiddelde ziekmelding duurde 5 dagen.

7.3 Arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid

*Risico-inventarisatie en evaluatie (RI&E) en
Bedrijfshulpverlening (BHV)*

De preventiemedewerker stelde een concept RI&E op in samenspraak met de personeelsadviseur. In 2016 is deze getoetst door een gecertificeerde arbo-dienst. De RI&E en het bijbehorende plan van aanpak voldoen aan de eisen wanneer de aanbevelingen daarin worden meegenomen. Het plan van aanpak wordt begin 2017 voorgelegd aan de Personeelsvertegenwoordiging (PVT). Daarnaast is een BHV-plan opgesteld inclusief de wettelijk verplichte meldingsactiviteiten zoals bedrijfsongevallenregistratie en registratie brand- en ontruimingsoefeningen. In 2017 zal het BHV-plan worden voorgelegd aan de PVT en de bedrijfshulpverleners.

Figuur 11: organogram

Huisvesting

Afgelopen jaren onderzochten we de mogelijkheden voor alternatieve huisvesting of een interne verhuizing. In 2016 constateerden we hiervoor geen mogelijkheden te zien. We zoeken verbetering van de huisvestingssituatie dus binnen het pand van Prins 27. Per 1 juni werd een extra ruimte in het gebouw gehuurd voor de nieuw aangenomen planingscoördinator en een extra flexplek. Inmiddels zijn er nieuwe afspraken gemaakt voor het huurcontract 2017-2020.

Functiebeschrijvingen

De functiebeschrijvingen zijn in 2016 afgerond. Deze functieherziening was noodzakelijk omdat sinds de oprichting van CultuurSchakel in 2013 alleen erg beknopte taakopsommingen beschikbaar waren en de functies inhoudelijke veranderingen doorgemaakt hebben. In 2015 is voor alle functies een conceptbeschrijving gemaakt. De medewerkers zijn vooraf mondeling en schriftelijk door de personeelsadviseur geïnformeerd over het verloop en doel van het traject. Als input voor de beschrijvingen is gebruikgemaakt van interviews met medewerkers en leidinggevendenden. De daaruit voortvloeiende beschrijvingen zijn getoetst bij de leidinggevendenden en eventueel aangepast. Vervolgens zijn de conceptbeschrijvingen naar de medewerkers gestuurd voor een reactie. In 2016 is gekeken naar de reacties en werden de concepten in sommige gevallen nog bijgesteld. Vervolgens heeft een onafhankelijk adviesbureau op basis van deze beschrijvingen de weging van de functies gedaan. Na deze definitieve vaststelling en weging van de functies is een bezwarentraject ingesteld en gecommuniceerd naar het personeel. De nieuwe functiebeschrijvingen geven duidelijkheid aan medewerkers over de verwachtingen van het management en geven kaders voor opleidingsbeleid en de functionerings- en beoordelingscyclus.

Werken met zzp'ers

Er is onderzoek gedaan naar een mogelijke nieuwe werkwijze voor de zzp'ers waarmee we zaken doen. Door de aanvankelijk verwachte wetswijziging was dit noodzakelijk. Door vertraging in de beoogde wetswijziging loopt dit onderwerp door in 2017. De koepelorganisatie (CultuurConnectie) is ook actief op dit onderwerp; CultuurSchakel neemt hun bevindingen mee in de eigen ontwikkelingen.

Scholing

Het opleidingsbudget is in 2016 deels besteed aan cursussen en trainingen en deels aan het bezoeken van werkgerelateerde evenementen, studiedagen en conferenties.

Overzicht trainingen en cursussen:

- 1 medewerker volgde de Summerschool in Rotterdam.
- 1 medewerker volgde een Assertiviteitstraining.
- 1 medewerker volgt een opleiding Leiderschap in Cultuur.
- De medewerkers van het secretariaat volgden een workshop Outlook en 2 verbetersessies.
- De medewerkers Marketing & Communicatie volgden een Website training.
- De adviseurs volgden een teamtraining Fondsenwerving en Wervend schrijven.
- De coaches volgden twee teamtrainingen.
- Een aantal medewerkers had coachingsgesprekken.
- Een deel van het opleidingsbudget is besteed aan diverse symposia en conferenties met de volgende onderwerpen: Muziekeducatie, Sport en cultuur, Cultuureducatie in het Speciaal onderwijs, Ouderen en cultuur, Cultuureducatie en Participatie, Contentmarketing & Storytelling. Daarnaast bezochten een aantal medewerkers vanuit hun functie een aantal theater- en muziekvoorstellingen, festival Bombarie en Eurosonic.

Overige zaken

Er is een vereenvoudigde versie van de gemeentelijke IKB-(individueel keuzebudget) regeling opgesteld. Werknemers krijgen hiermee meer keuzevrijheid in de verdeling van hun financiële- en tijdsbronnen.

Er is een notitie ongewenste omgangsvormen opgesteld en voorgelegd aan de PVT. Deze wordt in 2017 verder besproken.

7.4 Personeelsvertegenwoordiging (PVT)

De PVT heeft in 2016 driemaal vergaderd met de directeur-bestuurder. Voorafgaand aan dit overleg heeft de PVT driemaal onderling overlegd. Daarnaast heeft de PVT eenmaal met de Raad van Toezicht overlegd. De onderlinge PVT-vergaderingen

zijn openbaar. De verslagen van de (overleg)vergaderingen zijn voor alle medewerkers toegankelijk in een openbare map.

In 2016 is een nieuwsbrief naar alle medewerkers verzonden, met een overzicht van PVT-activiteiten in het afgelopen jaar en informatie zoals vergaderdata en bespreekpunten.

Zaken die in 2016 aan de orde zijn gekomen:

- Jaarverslag 2015
- Jaarrekening 2015
- Werkplan 2017
- Werkruimte en huisvesting
- Meerjarenbeleidsplan 2017-2020
- Verlof- en vakantiedagen
- Verlofkaart
- Wervings- en selectiebeleid
- Vertrouwenspersoon

7.5 ANBI-status, Governance Code Cultuur, Code culturele diversiteit

CultuurSchakel heeft de status van culturele ANBI (algemeen nut beogende instelling).

Afgelopen jaar heeft CultuurSchakel extra aandacht besteed aan de Governance Code Cultuur. Er is een dossier Good Governance gevormd, waarin de volgende zaken zijn opgeslagen:

- Profielschets RvT
- Jaarlijkse agenda RvT
- Rooster van aftreden
- Vragenlijst evaluatie RvT
- Directiereglement
- Profielschets directeur-bestuurder
- Statuten
- Missie en visie
- Beleidsplan
- AO&IC
- Bezoldigingsbeleid

De negen principes van de Governance Code Cultuur worden gevolgd en door de Raad van Toezicht regelmatig geëvalueerd.

Culturele diversiteit stond in 2016 hoog op de agenda. Met name binnen het Servicecentrum Cultuurparticipatie zet CultuurSchakel in op een vergroting van het bereik van verschillende doelgroepen. Hiertoe hebben we in 2016 meer activiteiten

voor specifieke bevolkingsgroepen georganiseerd, samenwerking gezocht met andere organisaties en een aantal onderzoeken in gang gezet (zie hoofdstuk 4). Daarnaast hebben we bewust ingezet op meer diversiteit in ons personeelsbestand.

7.6 Financiële zaken

Algemeen

Financieel staat CultuurSchakel er goed voor. We sluiten het jaar af met een positief resultaat van € 73.000. Dit resultaat is door middel van een resultaatbestemming gemuteerd op de bestemmingsreserves Opleiding, Personeel, Website en Continuïteit.

Risicoanalyse

In 2016 hebben controller en directeur een uitgebreide financiële risicoanalyse gemaakt, met input van diverse afdelingen. De onderzochte onderwerpen waren salarissen, overige personele kosten, automatisering, inkopen, betalingen, subsidiebatens, subsidieloket, ontvangsten, compliance en strategische risico's. De onderwerpen werden onderzocht op kans en impact.

De belangrijkste financiële risico's liggen bij personele kosten en strategie. De eventuele kosten voor uitstroom van personeel indien (een deel van) de subsidie vervalt, zijn hoog. In die zin hebben beide risico's met elkaar te maken: het is van het grootste belang strategisch de juiste koers te varen, zodat de subsidiegelden behouden blijven. Als dat niet lukt zijn de gevolgen groot: CultuurSchakel heeft (bijna) alleen subsidie-inkomsten, en die inkomsten zijn niet op een andere wijze op te vangen. Anderzijds zijn de personele kosten de grootste kostenpost van CultuurSchakel, en daarbij de minst beïnvloedbare post. Door het grote aantal vaste dienstverbanden, nieuwe wetgeving omtrent zzp'ers en flexibele contracten, en de voorwaarden binnen de cao is CultuurSchakel weinig flexibel als het gaat om personele kosten, en zijn de kosten voor uitstroom van personeel erg hoog. Dit wordt ingeschat als een reëel risico ten aanzien van het project COH, dat over 4 jaar wellicht eindigt. We schatten dit risico op maximaal 4 ton en reserveren daarom hiervoor € 90.000 in 2016.

Cultureel ondernemerschap

CultuurSchakel is cultureel ondernemend: zij stelt de vraag van onderwijs en het culturele veld cen-

traal, zoekt continu naar nieuwe verbindingen en speelt in op maatschappelijke ontwikkelingen. Daarnaast informeert en adviseert zij het veld over mogelijke geldstromen en markten.

Doelmatigheid

CultuurSchakel is sterk kostenbewust en houdt de verhouding overhead en activiteiten scherp in balans. CultuurSchakel streeft naar optimale transparantie over de subsidies die zij verkrijgt en de doelen die daarmee worden nagestreefd. Zowel in het jaarverslag als in de jaarrekening wordt uitgebreid verslag gedaan van de uitgaven en de bereikte resultaten. Een gedetailleerde lijst van door ons zelf verstrekte subsidies voegen we toe aan dit jaarverslag.

Om de doelmatigheid van onze activiteiten te analyseren monitoren we structureel onze resultaten. In dit jaarverslag wordt hiernaar regelmatig verwezen. De bereikcijfers zowel in het onderwijs, als na schooltijd geven een zeer positief beeld. Gezien onze relatief beperkte formatie en uitgaven zijn we tevreden over de verhouding tussen de effecten en de kosten. Door de grootte van de organisatie en de aanvullende gelden van het FCP zijn we in staat optimaal efficiënt te opereren. De verschillende onderdelen van CultuurSchakel kruisbestuiven elkaar, waardoor de kosten voor overhead relatief klein zijn. Op het vlak van ICT en telefonie hebben we de afgelopen jaren flink wat bezuinigingen doorgevoerd, waardoor er meer geld over is voor onze primaire taken.

7.7 Vooruitblik 2017-2020

Op 1 december 2015 dienden we ons beleidsplan en onze begroting voor 2017-2020 in bij de gemeente Den Haag. Deze zijn positief beoordeeld door de Commissie Weeda (Adviescommissie Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur 2017-2020) en het collegebesluit van 1 juli 2016 volgde dat advies. CultuurSchakel is verheugd over het positieve oordeel van zowel de commissie als het college. Helaas is de wens voor meer inzet op het voortgezet onderwijs en de extra formatie voor de planning niet gehonoreerd. Wel is het verheugend dat het college een bedrag van € 100.000 reserveert voor de verhoging van het subsidiebudget voor Haagse amateurkunst. In december 2016 gaf de gemeente aan dat zij wil komen tot een nieuwe beleidsnota cultuureducatie. De behoefte rondom cultuuronderwijs in het voortgezet onderwijs en de aansluiting tussen binnen- en buitenschools cultuuronderwijs gaan hier onderdeel van uitmaken. Vanzelfsprekend leveren wij graag input voor deze nota.

In september 2016 dienden wij een subsidieaanvraag in bij het Fonds voor Cultuurparticipatie. Deze is inmiddels gehonoreerd, zodat wij de 2e fase van COH in kunnen gaan.

De honoreringen van onze subsidieaanvragen voor 2017-2020 garanderen ons een goede financiële basis voor de komende vier jaar.

Hoofdstuk 8

Raad van Toezicht

Goedkeuring verslag

Het jaarverslag en de jaarrekening zijn uitgebracht door de directeur-bestuurder van de Stichting CultuurSchakel en besproken in de vergadering van de Raad op 30 januari 2017. De accountant heeft op 13-03-2017 een goedkeurende verklaring bij de jaarrekening 2016 afgegeven. De Raad van Toezicht heeft de jaarrekening en het jaarverslag over 2016 goedgekeurd, na kennisneming van de bevindingen van de accountant. De genoemde documenten geven voldoende inzicht in de inspanningen en activiteiten van Stichting CultuurSchakel in het verslagjaar. Deze passen binnen de doelstellingen van de stichting.

Ontwikkelingen 2016

De Raad van Toezicht kijkt met tevredenheid terug op de activiteiten en prestaties van het afgelopen jaar en spreekt dank en waardering uit voor de door eenieder daaraan geleverde bijdrage.

De Stichting CultuurSchakel is op verzoek van de gemeente Den Haag, de subsidiegever, opgericht op 17 mei 2013. Het is haar taak om de realisatie van de gemeentelijke doelstellingen op het gebied van cultuuronderwijs en -participatie te ondersteunen en te bevorderen.

In 2016 vormde het nieuwe Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur 2017-2020 een essentieel punt van aandacht. Het plan is inmiddels door de gemeente Den Haag vastgesteld. De Raad van Toezicht is verheugd over het positieve oordeel over de activiteiten en prestaties van de stichting zoals dit naar voren kwam bij de voorbereiding van de besluitvorming over het kunstenplan.

Verantwoording toezicht

De Raad van Toezicht toetst de strategie, de financiële risicobeheersing en de opgedragen taken aan de statuten en de beleidsstukken van de gemeente (onder andere het Deltaplan Cultuuronderwijs en het nieuwe beleidskader van de gemeente). De informatievoorziening over de inhoudelijke activiteiten van de stichting is inmiddels goed op orde. De bedrijfsprocessen en de administratieve organisatie van de stichting zijn op niveau, waarmee de Raad van Toezicht in staat is haar toezichtstaak uit te voeren.

Jaarlijks worden de bevindingen van de accountant vanuit de controle van de administratie en de jaarrekening met de accountant besproken. Dit gesprek vond op 13-03-2017 plaats.

De Raad van Toezicht heeft besloten de Code Cultural Governance te hanteren volgens het principe 'pas toe en leg uit'. Wat betreft de naleving is een dossier aangelegd.

De leden van de Raad van Toezicht opereren onafhankelijk van de stichting. Er is in 2016 geen sprake van tegenstrijdige belangen geweest.

Vergaderingen

De Raad van Toezicht heeft in 2016 vijf keer vergaderd. De belangrijkste besproken onderwerpen waren:

- Het werkplan, de begroting, de jaarrekening en het jaarverslag, de kwartaalrapportages en de planning
- de werkzaamheden van de stichting, onderwerpsgewijs
- de bijdrage aan het Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur 2017-2020
- de subsidieaanvraag COH bij het Fonds voor Cultuurparticipatie
- het verslag van het functioneringsgesprek met de directeur-bestuurder
- de relatie met en communicatie naar het veld
- de inhoudelijke voortgangsrapportages van de directeur-bestuurder
- diverse onderwerpen op het gebied van het personeelsbeleid en de arbeidsvoorwaarden, waaronder de wijzigingen in de regelgeving voor inhuur van medewerkers
- belastingplicht voor de vennootschapsbelasting
- risicomanagement
- de huisvesting van de organisatie
- dialoog met en wijze van vertegenwoordiging van het personeel
- de bedrijfsvoeringsprocessen en administratieve organisatie
- overleg met de PVT

Leden van de Raad van Toezicht bezochten daarnaast een aantal activiteiten van CultuurSchakel. De voorzitter van de Raad van Toezicht heeft regelmatig overleg met de directeur-bestuurder.

Secretariaat

Het secretariaat van de Raad van Toezicht is onder verantwoording van de directeur-bestuurder, mevrouw M. Cornelis, uitgevoerd door de managementsecretaresse. Voor de notulering van de vergadering wordt gebruikgemaakt van een externe notuliste.

Beloning directeur-bestuurder

De beloning van de directeur-bestuurder is conform de afspraken in het functioneringsgesprek bijgesteld, onder toepassing van de CAR-UWO, binnen de kaders van de Wet Normering Topinkomens.

Functioneren en honorering Raad van Toezicht

Met de leden van de Raad van Toezicht zijn functioneringsgesprekken gevoerd. De resultaten daarvan zijn in de eerste vergadering van de Raad in 2016 besproken.

Voor de leden van de Raad van Toezicht is de mogelijkheid opengesteld een vergoeding te ontvangen ter bestrijding van de kosten. Voor een lid bedraagt deze € 1.000 per vergaderjaar, voor de voorzitter € 1.500 (bedragen excl. BTW).

Profielschets Raad van Toezicht CultuurSchakel

De Raad van Toezicht heeft een profielschets opgesteld. Doelstelling van deze profielschets is het geven van een schets van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de RvT en van de eisen die aan de RvT in totaal en aan de individuele leden worden gesteld.

In 2016 zijn met algemene stemmen herbenoemd mevrouw drs. A.C. van Kampen, mevrouw mr. V.K.S. Budhu Lall en de heer A.J. Kroezen.

Als nieuw lid is toegetreden mevrouw drs. M.H.J. de Vet.

De Raad van Toezicht biedt stagiaires van Binoq Atana gelegenheid de vergaderingen bij te wonen. In 2016 is hiervan gebruikgemaakt door mevrouw J.E. Schotsborg.

Samenstelling Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht bestaat uit ten minste drie en ten hoogste zeven personen. De leden van de Raad van Toezicht zijn benoemd aan de hand van een schriftelijke profielschets.

Samenstelling van Raad van Toezicht is per 31 december 2016

Naam De heer dr. H.J.M. van Zon
Functie Voorzitter
Benoemd Mei 2013
Herbenoemd Voorjaar 2015
Geboortedatum 31 december 1950
Functie dagelijks leven Directeur Harry van Zon BV
Relevante nevenfuncties. Gemeenteraadslid Heemstede, voorzitter Stichting JAM (kunstspreiding/kunstprojecten, Amsterdam), vereffenaar Stg Culturalis, penningmeester StgTheatergroep Toetssteen, Amsterdam, voorzitter Nationaal Forum 'UNESCO Geoparks', voorzitter Platform Aardkundige Waarden

Naam Mevrouw drs. A.C. van Kampen
Functie Lid
Benoemd Mei 2013
Herbenoemd Najaar 2015
Geboortedatum 26 November 1947
Functie dagelijks leven Bestuurder en toezichthouder
Relevante nevenfuncties. Toezichthouder bij Stichting Dans- en Muziekcentrum, bestuurslid van Het begint met Taal, bestuurslid van Oefenen.nl, bestuurslid bij Internationale School voor Wijsbegeerte (ISVW), voorzitter bestuur van Diab-TV.

Naam Mevrouw mr. V.K.S. Budhu Lall
Functie Lid
Benoemd Mei 2013
Herbenoemd Voorjaar 2015
Geboortedatum 28 juli 1958
Functie dagelijks leven Advocaat en belastingadviseur, Meijer Advocaten en Belastingadviseurs B.V.
Relevante nevenfuncties. Bestuurslid VNO-NCW West Kring Den Haag, bestuurslid stichting XTRA Den Haag, voorzitter VBM Businessclub Den Haag, voorzitter Adviesraad Wijkeconomie

Naam De heer A.J. Kroezen
Functie lid
Benoemd Mei 2013
Herbenoemd Najaar 2016
Geboortedatum 15 februari 1963
Functie dagelijks leven Stafdirecteur Finance & Control Van Oord in Rotterdam
Relevante nevenfunctie Penningmeester VMHC Cartouche te Voorburg

Naam Mevrouw drs. M.H.J. de Vet
Functie lid
Benoemd 1 juni 2016
Herbenoemd Medio 2020
Geboortedatum 6 oktober 1974
Functie dagelijks leven Hoofd Educatie en interpretatie Van Gogh Museum | De Mesdag Collectie
Relevante nevenfunctie Bestuur Museumpleinbus, voorzitter Kunst maakt de mens, Ouderen ontmoeten Van Gogh

Hoofdstuk 9

Medewerkers

Onderstaande medewerkers waren in 2016 aan CultuurSchakel verbonden, op basis van een tijdelijk of vast contract, gedetacheerd of op payroll basis:

<i>Directeur-bestuurder</i>	Marijn Cornelis
<i>Hoofd Expertisecentrum</i>	Nelleke Douw
<i>Teamleider Cultuurparticipatie</i>	Stephanie Hermes

Cultuuronderwijs op zijn Haags

<i>Projectmanager</i>	Anastasia Chiarella
<i>Assistent projectmanager</i>	Martine Tollig

Cultuurcoaches

<i>Beeldende kunst</i>	Caroline Gresnigt	Segbroek & Laak
<i>Nieuwe Media</i>	Eveline van Stuijvenberg	Escamp
<i>Dans</i>	Herma Roos	Centrum
<i>Letteren</i>	Irene Bakker	Segbroek & Laak
<i>Media</i>	Ingeborg Dennesen	Centrum
<i>Muziek</i>	Coby Wisse	Haagse Hout
<i>Muziek/Speciaal onderwijs</i>	Eric Schulp	Loosduinen
<i>Theater</i>	Gerbry Junte	Leidschenveen/Ypenburg
<i>Theater</i>	Marga van Ravels	Haagse Hout
<i>Dans</i>	Pauline Verhallen	Scheveningen
<i>Projectondersteuning</i>	Rosanne Gonçavez-Prins	
<i>Coördinator planning</i>	Robbie van Boeijen	M.i.v. 1 maart 2016

Adviseurs Cultuurparticipatie

<i>Dans</i>	Jolanda Boejharat	Escamp & Segbroek
<i>Letteren</i>	Margreet Schuemie	Haagse Hout & Leidschenveen/Ypenburg
<i>Muziek</i>	Hans van der Maas	Loosduinen
<i>Popmuziek</i>	Arie Spaans	Scheveningen & Centrum
<i>Wereldmuziek</i>	André Mosis	Laak
<i>Cultureel Erfgoed</i>	Peter Paalvast	uit dienst m.i.v. 1 juli 2016
<i>Projectmedewerker</i>	Astrid Oosterhof	detachering 12 mnd
<i>Projectondersteuner</i>	Sanne de Goede	detachering 6 mnd

Subsidieloket

<i>Medewerker</i>	Gerda Wessels
<i>Medewerker</i>	Els Hogendoorn

Marketing & communicatie

<i>Medewerker</i>	Katja Groenendijk	
<i>Medewerker</i>	Esmé van der Helm	M.i.v. 1-4-2016
<i>Medewerker</i>	Sanneke Knippenberg	
<i>Medewerker</i>	Daniel Kwee	

Financiën

<i>Controller</i>	Ineke Osseman
<i>Administrateur</i>	Ronald Weverling

Secretariaat/administratie

<i>Medewerker</i>	Marjolein de Heer
<i>Medewerker</i>	Hélène Esenwein
<i>Medewerker</i>	Saskia Kuijpers

Hoofdstuk 10

Begroting

Begroting		
Baten		
Opbrengsten		
A1	Publieksinkomsten	0
A2	Overige inkomsten	0
A3	Diverse inkomsten	0
A	Totale opbrengsten	0
Bijdragen		
B1	Subsidie ministerie OCW	0
B2	Subsidie provincie	0
B3	Subsidie gemeente Den Haag	2.414.884
B4	Overige bijdragen	87.500
B	Totale opbrengsten	2.502.385
Totale baten (A+B)		2.502.384
Lasten		
C1	Beheerlasten personeel	391.224
C2	Beheerlasten materieel	154.750
C	Totale beheerlasten	545.974
D1	Activiteitenlasten personeel	1.136.785
D2	Activiteitenlasten materieel	938.000
D	Totale activiteitenlasten	2.074.785
Totale lasten (C+D)		2.620.760
Resultaat		-118.376
	Saldo rentebaten en -lasten	0
	Trend 2016	38.000
	Toevoeging egalisatiereserve gemeente subsidie	
	Doorbelasting vanuit COH	81.300
Exploitatieresultaat		924